



MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume utca 6-7. Telefon: 150-400, 340-400

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

MTI BEJUTÓI KIADÁS

1962. szeptember 14.

bb 1. az élő szó titkai - kutató munka a nyelv szépségeinek megőrzésére

1 ms/Lm sr

1962. szeptember 14.

péchy blanka neve ma is az egyik legszebben beszélő magyar színészt idézi a színnázlétogatók elé. nemcsak a színpadon csillogtatta a magyar színész fegyvertárának talán legszebb kellékét, hanem egész életében olthatatlan szerelmese nyelvünk szépségeinek.

a művésznő dr. főnagy ivánnal, a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézete fonetikai laboratóriumának vezetőjével és dr. magdics klára kandidátussal együtt értékes kutató munkát is folytat.

munkájukról a következőket mondták a magyar távirati iroda munkatársainak:

- a technika fejlődése megdöntötte a klasszikus közmondást: verba volant, scripta manent /a szavak elrepülnek, az írások megmaradnak./ a mágneses szalagra rögzített beszéd bármikor eredeti elevevényében szólaltatható meg, az írás pedig az élőszónak holt vázát rögzíti csak. a régi nyelvtanok az írott nyelv szabályait foglalhatták csak össze. ma már megírhatjuk az eleven beszéd grammatikáját is.

- legközelebbi célunk a mai magyar hangjejtés grammatikájának elkészítése: szabályokba foglalni azt, ami szinte megfoghatatlannak látszik. írásjeleink megkülönböztetik a kérdést a kijelentéstől és a felkiáltástól a lezárt mondatot. a valóságban ugyanannak a kérdőjelnek százféle hangjejtés felelhet meg, s igen nagy különbség van vessző és vessző, pont és pont között is. nem könnyű feladat írott szöveg alapján megszólaltatni a költőt, az írókat vagy akár a tudóst. annál is nehezebb a felolvasó dolga, mivel sehol semmiféle fokon nem tanítják, hogyan kell élőszóra visszafordítani a kettőspontot, az idézőjelet, a gondolatjelet, a pontosvesszőt, hogyan érzékeltessük például, hogy egy amerikai spanyol szótárról, vagy egy „amerikai-spanyol szótárról”, van-e szó és így tovább.

- a felolvasó a riporter, az előadó munkáját szeretnők megkönnyíteni a mai magyar köznyelv hangjejtés-szabályainak kitapintásával. a természetes, értelmes beszéd hangjejtésére gondolunk. persze a gondolat természetének és nem az egyik vagy másik ember természetének megfelelő beszédmódból kell kiindulni. a hangjejtés elsőrendű feladata, hogy a gondolatot teljes tisztaságában és elevevényében állítsa élénk. a helyes hangjejtés igen megkönnyíti a megértést. kísérleteink során kitűnt, hogy a hangjejtésnek fontos előremutató szerepe van. az első szavak hangvételeből a hallgatók „kisejtik”, az egész mondat szerkezetét. a hibás intonáció pedig félrevezeti a hallgatókat.
/folyt.köv./

bb 1. /az élő szó titkai....folyt./-lm

- az élőszó elsősorban annak köszönheti elevenségét, hogy olykor többet közlünk hangunkkal, mint szavainkkal. a jó előadó-művész alkotó munkát végez. a költő szövegét a szöveg szellemének megfelelően egészíti ki hanglejtésével. a hanggal való köztésnek is megvannak a kitapintható szabályai. ezeknek az iratlan szabályoknak a kitapintásában kiváló színészeink, előadó-művészeink voltak a segítségünkre. pécsi sándor például 24 változatban mondta mikrofonba ezt a semmitmondó mondatot: „nyolc óra,, minden alkalommal más helyzetet tételezve fel. egy ízben csinos, fiatal nő kérdésére adta ezt a választ, egy más alkalommal az aggó szülő figyelmeztette az idő múlására a gyereket, vagy pályaudvar várótermében hangzott el a mondat öt órával a csatlakozás előtt. a hallgatóknak a hanglejtés alapján kellett kitalálniuk, milyen helyzetben hangzott el a két szó. ha a kísérlet sikerrel járt, akkor a hangban valamiképpen benne volt az előzmény, s a nyelvész feladata, hogy meghatározza, mi módon.

- sajnálatos, hogy előadónk nem mindig élnek a hanglejtés adta lehetőségekkel. egyes riporterek, hírfelolvasók beérik két vagy három dallamformával. a szakmában szinte örökletessé, céhszerűvé vált néhány hanglejtésformula óhatatlanul elfárasztja, elálmosítja a hallgatókat. ha sikerül munkánkkal a hanglejtés szerepének fontosságára, az élőnyelv hanglejtésformáinak gazdagítására ráirányítani a figyelmet, talán sikerül majd ezzel a kevésbé haladó hagyománnyal is szakítanunk./mti/

..-

bb 2. 120.000 példány, 11 féle tájékoztató a szülői munkaközösségeknek

i vt/sze-lm sr

1962. szeptember 14.

ezekben a napokban tartják az iskolákban az első szülői értekezleteket. ebből az alkalomból az mti munkatársai tájékoztatást kért a magyar nők országos tanácsánál arról, miben látják a szülői közösségek legfőbb feladatait a most indult tanévben, s hogyan segítik munkájukat.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2. /120 000 példány.... 1. folyt./ gy

a nőtanácsnál hangsúlyozták, hogy a reform megvalósításának éveiben a társadalom segítő szerepe különösen nagyfontosságú. ezt mind több és több szülő ismeri fel és ennek jele, hogy a szülői munkaközösségekben ma már többszázézeren dolgoznak, ismerkednek az iskola nevelési kérdéseivel. a szülői értekezleteken az idén is az a fontos, hogy a pedagógusok és a szülők kicseréljék véleményüket, a szülők nyilatkozzanak bátran, hogy mit várnak az iskolától, hogyan készítették fel gyermekeiket, milyen nevelési gondjaik vannak. így erősödhet, fejlődhet az a bizalomteli légkör, amely már a múltban is kibontakozott a szülők és a pedagógusok között. segítsenek a szülői munkaközösségek továbbra is magyarázni, megértetni az új oktatási törvényt, az iskolareform értelmét, szerepét kulturális forradalmunkban. értessék meg a szülőkkel a reform lényegét, az abból adódó társadalmi feladatokat.

elmondották ezután, hogy - az előző évhez hasonlóan - a nőtanács most is különböző utamutatókat állított össze, amelyekben hasznos gyakorlati tanácsokat adnak az óvodai, az általános-, és középiskolai munkaközösségeknek. speciális követelményeket tartalmazó külön utamutatót adtak ki az általános iskola 1., 5. és 8. osztályaira, illetve a középiskolák 1. és 4. évfolyamaira vonatkozóan. a szülői közösségek választmánya munkájának segítésére módszertani levél készült. ugyancsak kidolgozták és tájékoztatóba foglalták a megyei és a járási nőtanácsok pedagógiai bizottságainak feladatait. összesen 11 féle tájékoztatót 120 000 példányban adott ki az országos nőtanács. ezeket a járási és városi, illetőleg budapesten a kerületi tanácsok továbbították az iskolákba.

az idei tanévben a család és iskola című képes folyóirat úgy támogatja a szülői közösségek munkáját, hogy a szülői értekezletek előtt ír a megbeszélés témájáról. a szülők pedagógiai ismereteinek gyarapításához továbbra is segítséget nyújtanak a szülők iskolái és akadémiái, amelyeket országsszerte megszerveznek./mti/

..-

bb. 3. folytatódna a légymányosi színházi esték, háromezer kötettel gyarapszik a könyvtári hálózat - egyéves kulturális terv készült a 11. kerületben

i hi/gg/gy/sr

1962. szeptember 14.

a 11. kerületi párt végrehajtó bizottság jóváhagyta a kerület egyéves kulturális programját, amelyet a helyi népművelési szervek, valamint a társadalmi és tömegszervezetek közösen készítettek. /folyt. köv./

- 3 -

bb. 3. / folytatódnak... 1. folyt./ gy

az üzemek dolgozóinak és a kerület lakosságának művelődésében fontos szerepet tölt majd be a szakszervezetek kulturális otthona. az intézmény előmozdítja a dolgozók továbbtanulását: az általános, illetve középiskolát végzők számára korrepetálási lehetőséget biztosít, segíti a három műszakban foglalkoztatott felnőttek szakmai képzését, továbbá orosz- és német nyelvű tanfolyamokat szervez kezdő és haladó fokon. a kerület asszonyai és leányai a háztartási munkában nélkülözhetetlen szabásvarrást sajátíthatják el az otthonban. az ismeretterjesztésnek, a most kezdődő népművelési idénynek is egyik központja lesz a szakszervezetek művelődési háza. a tervezett 25 munkásakadémiából a kisebb üzemek és ktsz-ek dolgozóinak előadásorozatát itt bonyolítják majd le és a nőtanáccsal együttműködve, a nők akadémiáját. a különböző művészeti ágaknak is otthont nyújt az intézmény. folytatja például a légymányosi színházi esték és a zenei hetek sorozatot, s megszervezi az ifju zenebarátok klubját. a hazafias népfront kerületi bizottságával közösen képzőművészeti vándorkiállítás szervez a helybeli festőművészek és szobrászok alkotásaiból.

a tömegművelődésben nagy szerepet játszó kerületi könyvtárhálózat is számottevően fejlődik. a szabó ervin könyvtár állománya az elkövetkező egy év alatt háromezer kötettel gyarapszik, az üzemi könyvtárak pedig 5 százalékkal növelik állományukat. a kelenvölgyi könyvtárfiókot megfelelő helyiségbe költöztetik, s korszerű berendezéssel látják el. az olvasómozgalom egyik érdekessége lesz, hogy a melegebb évszakokban az ifjusági parkban megszervezik a szabadtéri olvasást./mti/

bb. 4. önkiszolgálás fizetés nélkül - öt hónapi szabadságvesztés

i bc/tm/gy/sr

1962. szeptember 14.

balogh jánosné, vajda péter utca 5 szám alatti lakos, akit lopásért már 17 esetben megbüntettek, vásárlás közben a baross tér 9 szám alatti önkiszolgáló boltban több árut elrejtett a nála levő szatyorban. cselekményét észrevették, s a pénztárnál fizetéskor megkérdezték tőle, hogy van-e még más árucikk nála. tagadta, de az irodahelyiségben megállapították, hogy különböző cikket elrejtett a szatyrába.

a központi kerületi bíróság öthónapi szabadságvesztésre ítélte balogh jánosnét./mti/

- 4 -

bb. 5. ismert regények színpadon - új magyar vigjáték - a déryné színház bemutatói

i v/sze/gy/cz

1962. szeptember 14.

egy hónappal ezelőtt kezdték meg az új évadot - az ország színházai közül elsőként - az állami déryné színházban. az elmúlt év legsikeresebb darabjaival azóta ismét járják a vidéket a művészek. jelenleg is több megyében vendégszerepel hét társulat, két együttes pedig budapesten próbál, készül az új bemutatókra. előadják gárdonyi géza egri csillagok című közismert regényének színpadi változatát, a darabot - amelyből ifjusági előadásokat tartanak majd - szeptember 19-én mutatják be a magyar optikai művek művelődési házában.

a másik mű, amiből színdarab készül jókai mór fekete gyémántok című regénye. a művészek egyelőre még budapesten készülnek a darab műsorra tüzésére, - a bemutatót október 4-én tartják, valahol vidéken...

a jövő héten kezdik meg a próbát kertész imre, fényes szabócs új, mai tárgyú vigjátékának, címe: szerelem nem válóok. a darab fiatalokról, ifju emberek házassági problémáiról szól./mti/

bb. 6. orosházi himzés külföldre

vid gg/gy/szf

1962. szeptember 14.

az orosházi háziipari szövetkezet színes terítői, torontái és perzsaszőnyegei mind ismertebbek válnak országhatáron túl is. tavaly árucikkeinek harmincegy, az idén pedig már eddig ötvennégy százalékát exportálták. a szövetkezet tagjai most szálán varrott orosházi himzésekkel akarnak városuknak hírnevet szerezni. az összegyűjtött ősi kézimunkák, terítők mintáit a mai modern butorokhoz illő változatokban dolgozzák ki.

az ősszel megsokszorozzák a csuhé áruk gyártását is. a környező falvakban mintegy tíz helyen - csuhé-tanfolyamokat indítanak. főleg az idősebb termelőszövetkezeti tagokat és az asszonyokat tanítják meg a csuhépapucs, lábtörlő, s más használati tárgyak fonására./mti/

- 5 -

bb 7. szüret abasáron - napi 3-4 vagon csemege-szőlőt küldenek piacra

vid j-lm ká

1962. szeptember 13.

az abasári rákóczi termelészövetkezetben kétszázötvenen szedik a csemege-szőlőt. az izes gyümölcsöt a szövetkezet asszonyai maguk csomagolják és küldik belföldi, illetve külföldi piacokra. a földművesszövetkezet felvásárló telepe az idén 26 vagon csemege-szőlőt vásárol fel a közös gazdaságból, további 15 vagonnal pedig a háztáji gazdaságokból. a termelészövetkezet csabagyöngye, sasza és egyéb szőlőfajtákból 3 millió forintnál több bevételre számít, annak ellenére, hogy a gazdaságot jelentős fagykár érte.

a csomagolásnál kimaradó gyengébb minőségű szőlőt a szövetkezet pincéiben dolgozzák fel. jelenleg már 60 hektoliter must forr az abasári rákóczi termelészövetkezet pincéjében./mti/

-.-

- 6 -

KE

bb 8. több mint 100 millió forint a tudományos munka feltételeinek javítására, a kutatások körének szélesítésére - értékes új műszerekkel, kísérleti eszközökkel gazdagodnak a laboratóriumok - tájékoztatás a tudományos kutatások fejlesztési alapjának felhasználásáról

i zs/gk-lm sr

1962. szeptember 14.

államunk ebben az évben több, mint százmillió forintot irányzott elő a tudományos kutatások fejlesztési alapjából a tudományos buvázkodás, kísérletezés feltételeinek javítására, új műszerek, vizsgálati eszközök beszerzésére. hogyan hasznosítják a szakemberek, mire költik a különböző intézetek a fejlesztési célokra rendelkezésükre álló összegeket? - erről tájékoztatták az illetékesek az mti munkatársát.

elmondták, hazánkban jelenleg 132 főhivatású kutatóintézet, 665 egyetemi és főiskolai tanszék, továbbá 127 egyéb kutatóhely foglalkozik a különböző tudományágak gyakorlati és elméleti problémáinak kimunkálásával.

- a gyors fejlődés, a szinte naponta növekvő követelmények sürgető feladattá teszik a kutatókapacitás, eddiginél jobb kihasználását, a megfelelő képzettségű szakemberek fokozott bevonását a tudományos munkába. a fejlesztési alap ehhez nagy segítséget nyújt, mert a felsőoktatási intézmények különböző tanszékeinek - az alap terhére - értékes, hasznos vizsgálati műszereket, kísérleti eszközöket juttathatunk és felszerelésüket is kiegészíthetjük, korszerűsíthetjük. itt jegyezzük meg, hogy egyetemeinken és főiskoláinkon egyre szélesebb körű, elmélyültebb tudományos munka bontakozik ki, s mind többen vallják, hogy a felsőoktatás oktatógárdája ma már nem elégedhet meg csupán tudása átadásával; tevékenyen részt kell vállalnia napjaink tudományos feladatainak megoldásából is. a tavalyi és az idei előirányzatok lehetővé tették például, hogy a tudományos munkaterületeken összesen több mint 700 megfelelő gyakorlati vagy elméleti képzettségű új segítő-társat - laboránsokat, asszisztenseket, technikusokat, stb - állítsunk munkába. ez nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a tudósok, az egyetemek és főiskolák tanszékvezetői, kutatói az eddiginél lényegesen kevesebb adminisztrációs és egyéb manuális munkával terhelten, zavartalanabban, elmélyültebben foglalkozzanak kísérleteikkel, tanulmányaikkal.

- intézeteink, kutatóhelyeink egyébként az idei fejlesztési alaptól számos olyan műszert, vizsgálati, kísérleti és mérő-eszközt kaptak, illetve kapnak, amelyek közvetlenül is elősegítik a tudományos kutatások körének kiterjesztését, a kutatóprogramok sikeres végrehajtását. az építőipari és közlekedési műszaki egyetem, továbbá a budapesti műszaki egyetem tudományos „fegyvertára”, például korszerű talajvizsgálóval, ultrahang-anyagvizsgálóval és hajlítószilárdság-vizsgáló készülékekkel gazdagodott.

/folyt.köv./

8-08/a

8.13

- 7 -

Ma

bb 8. / több mint...1.folyt./-lm

a gödöllői állattenyésztési kutató intézet egyebek között nagy-precizitású fotométert, a műszaki fizikai kutató intézet sok más mellett ugynevezett magashőmérsékletű mikroszkópot, mikrométer, röntgenkészüléket és csaknem másfél millió forint értékű spektrométert kap.

- a fejlesztési alap tette lehetővé azt is, hogy a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem meteorológiai intézete kitűnő napfénytartam-mérő műszert állítson munkába, a tihanyi biológiai kutató intézet pedig több, mint 100 ezer forintot fordíthasson a nagyjelentőségűnek ígérkező algakutatások körének bővítésére. tetemes összeg jut a sopronhorpácsi növénynevelési és növénytermesztési kutató intézet tudományos vizsgálódásaira is, amelyek a csirázás élettani kérdéseivel, a szaporodásbiológia problémáival és a fajhibridek előállításával kapcsolatosak. a fejlesztési alappól előirányzott összegek segítségével a debreceni orvostudományi egyetem szakemberei beható tanulmányokat kezdtek a műanyagok gyártásával foglalkozó üzemek egészségügyi problémáinak megoldására és a népbetegségek további visszaszorítását célzó mikrobiológiai tudományos célok megvalósítására. az alap kisebb-nagyobb összegű juttatásaiból ezenkívül támogatunk számos más olyan tudományos tanulmányt, kísérletet és vizsgálódást, amely közelebb segíti a megvalósuláshoz a tudományos kutatások távlati terveit./mtl/

.-0.

bb 9. szakemberek és kisz titkárok tanácskozása a dunai cement- és mészműnél

1 lv/tr-lm sr

1962. szeptember 14.

a kisz védnökségével épülő dunai cement- és mészműnél, a három óriási kémény mellett, már ott sorakoznak a különböző épületek, elkészült a kompresszor-telep, a két nyersmalom és két cementmalom is. készen vannak a szállítóberendezések, valamint a fogadó- és továbbító állomások. a műhelyépületekbe_n most már egyre inkább a szerelőké a szó.

a német demokratikus köztársaságból egymásután érkeznek a gépszállítmányok, s a német és magyar szakemberek már megkezdtek az alkatrészek összeszerelését. a tervek szerint március 21-én, a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulóján üzembe helyezik az első gépegységet. addig azonban még igen sok feladatot kell megoldani. most a legfontosabb teendő, hogy még az őszi esők beállta előtt befejezzék a külső munkálatokat, s télre már az épületeken belül dolgozhassanak.

/folyt.köv./

8.20/a

9.02 ✓

- 8 -

Meg

bb 9. /szakemberek...folyt./-lm

a napokban a szakemberek és a kooperáló vállalatok kisz titkárai a dunai cement- és mészműnél tanácskozást tartottak. sorrajárták a gyárresztlegeket, megnézték, hogyan halad a munka, s a helyszínen mindjárt megbeszélték a legsürgősebb feladatokat is. talabér józsef, a beruházó vállalat főmérnöke a kiszesekkel ismertette, hogy hol, milyen lemaradások vannak, s kérte segítségüket a belföldi gépek szállítási határidejének lerövidítésére, illetve a szerelési munkák meggyorsítására. a nyersmalom csarnoknál még nem fejezték be az öltözők és mosdók építését. a kemenckéknél hátra van a szűrők beemelése. a szakipari vállalat dolgozói lemaradtak az üvegezéssel és szigeteléssel. a miskolci üvegyártól három méter négyzetméter drótüveget kérnek, amit a vállalatnak terven felül kellene legyártani. a szalagnidaknál, másfél hónapos a lemaradás a hullámlemezburkolás és üvegezéskor. szükség van a tetőszigetelési munkák meggyorsítására is.

a kooperáló üzemek kisz titkárai meghallgatták a beruházó vállalat kérését, s ígéretet tettek, hogy a gyárak igazgatóival együttesen minden elkövetnek, s határidő előtt leszállítják a szükséges berendezést, illetve anyagokat. a miskolci üvegyárban például a fiatalok máris elhatározták, hogy ha szükséges, szombat és vasárnaponként is dolgoznak, s a három méter négyzetméter drótüveget rövidesen vagonokba rakják./mtl/

.-.-

bb 10. nyolcezer állomással bővítik a lipót központot - határidő előtt adják át szerelésre a géptermet

1 kf/kf-lm vg

1962. szeptember 14.

a lipót központ, a főváros egyik legrégebbi telefonközpontja, már nem tudja ellátni feladatát. bővítésére hosszú idő óta helyhiány miatt nem volt lehetőség, állomásai régen „elfogytak”, így évek óta szinte lehetetlen a jogos igények kielégítése. területén jelenleg is több mint tizenötezen várakoznak telefonra.

az ötéves terv előírásának megfelelően nyolcezer állomással bővítik a lipót központot, amely végső kiépítésében 32 000 állomás befogadására lesz képes. az építkezést ez év tavaszán kezdték meg. a központ régi épületének fődemeit megerősítették, s két emeletére már „ráhúzták”, a harmadikat. a szakemberek most a gépterem kialakításán dolgoznak.

a nagy porral járó bontást, az építkezést üzem közben kell elvégezni, a kényes gépek működését viszont egyetlen porszem is meg tudja zavarni. ezért a központ dolgozói a gépteremben ponyvából pótmennyezetet készítettek, az építők pedig állandóan locsolják a törmelékkel. gondosságuk eredménye, hogy a központban az építkezés miatt eddig nem volt zavar.

/folyt.köv./
8.25/a

- 9 -

bb 10. /nyolcezer állomással...folyt./-Lm

a bővitéssel járó építkezést - egyuttal többszáz személyes korszerű öltözőt, mosdót, konyhát, éttermet is létesítenek - a terv szerint a jövő év közepén fejezik be, a központ nyolcezer új állomását pedig az év végén helyezik üzembe.

a 23. számú építőipari vállalat dolgozói a sürgős határidőket is igyekeznek lerövidíteni. a kongresszusi versenyben vállalták, hogy a géptermet november 20 helyett 10 nappal előbb adják át szerelésre készen a beloiannisz hradástechnikai gyár szakembereinek. az előnyt azonban csak akkor tudják a szerelők hasznosítani, ha a terem fűtése is időben elkészül. ehhez a fűtészerező vállalat segítsége szükséges./mti/

bb 11. kevesebb a minőségi kifogás az idén átadott budapesti lakásokban - bevált az előzetes műszaki vizsgálat új rendszere

1 sb/sze-Lm vg

1962. szeptember 14.

az elmúlt években nagyon sok bosszúságot okoztak a lakóknak az új lakások minőségi hibái és a több gonddal elkerülhető hibák kijavítása az építőipari vállalatok munkáját is nehezítette. a beruházók ezért az idén már sokkal szigorubban ellenőrzik az építkezéseket. apróbb rendellenességek miatt is visszautasítják olyan épületeknek az átvételét, amelyeket tavaly még akadály nélkül átvettek volna. az építésügyi minisztérium is előírta, hogy a hivatalos műszaki átvétel előtt egy-két héttel az építésvezető és a műszaki ellenőr házi átadáson vizsgálja meg az épületet és intézkedjen a szükséges javítások gyors elvégzéséről.

ez év első nyolc hónapjában jól vizsgázott budapesten a próbaátadás új rendszere, pedig sokkal több lakást építettek a vállalatok, mint a múlt év hasonló időszakában. az idei előirányzatnak majdnem a háromnegyedét teljesítették, mintegy 4.000 lakást adtak át, s mégis több mint ötven százalékkal csökkentették a minőségi kifogások számát. a 42-es építőipari vállalat dolgozói 500 lakás építésének befejezése után mindössze 150.000 forintot költöttek javításokra. a 44-es építőipari vállalatnak azonban - bár kétszerannyi lakást adott át - mintegy 2,5 millió forint értékű utólagos javítás terheli számláját. a 8. pártkongresszus tiszteletére a budapesti építőipari vállalatok dolgozói november végéig átadják az idei tervben előirányzott valamennyi lakást, de vállalták azt is, hogy még tovább javítják a minőséget és a korábbi 0,7-ről 0,3 százalékra csökkentik a kijavítandó hibák költségeit.

/folyt.köv./

8.30/a

- 10 -

bb 11. /kevesebb a minőségi...folyt./-Lm

a hivatalos átadást megelőző vizsgálatok legnagyobb előnye, hogy kevesebb bosszúság éri a lakókat, mert beköltözésük előtt megszüntetik a hibákat. de a népgazdaság kára a hiba kijavítása után sem térül meg. ezért vannak már új kezdeményezések, amelynek alapján a brigádok úgy dolgoznak, hogy ne legyen szükség utólagos javításra. a hibák megelőzését azonban nehezíti, hogy gyakran egymás munkáját rontják el a lakatosok, festők, asztalosok, szerelők és más szakmák, mert zsufoltan, egyszerre kell dolgozniuk a lakásokban. ennek a problémának a megoldásában nagy segítséget jelent az országos bevezetésre előírt korszerű folyamatos építés-szervezési módszer. az első kísérletet nemrégiben kezdték meg az üllői úti új lakótelepen. ezzel a szervezéssel mindegyik szakma külön időszakban kapja meg a munkaterületet és elegendő ideje marad arra, hogy gondosabb munkával megelőzze a hibákat. a kísérletek után a jövő évben kezdik meg az új vállalatok a minőséget és az építés gazdaságosságát javító új szervezési módszer országos elterjesztését./mti/

--

bb 12. 13,5 százalékkal kevesebb baleset - a mezőgazdasági üzemekben-eredményes együttműködés az állami főhatóságok és az üzemek gazdasági vezetői, szakszervezeti bizottságai között - intézkedés a vontatók műszaki ellenőrzésére

1 kz-Lm ká

1962. szeptember 14.

mezőgazdaságunk gyors gépesítése következtében az utóbbi években megnövekedett a közúti forgalomban résztvevő vontatók és traktorok száma. a statisztika tanúsága szerint a közúti balesetek jelentős részét ezek okozzák, ebből eredően, s meglehetősen széles körben, elterjedt az a nézet, amely szerint a balesetek számának növekedése szinte törvényszerű, s elháríthatatlan következménye a géppark gyarapodásának. a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének illetékes munkatársai ezzel kapcsolatban rámutattak, hogy e nézet ellen maguk a tények szólnak. a balesetek körülményeinek vizsgálata amellett bizonyít, hogy nagy többségük - országosan mintegy 80 százalékuk - egyéni magatartásból; virtuskodásból, fegyelmezetlenségből, ittasságból, tehát olyan okokból ered, amelyekkel szemben nem csak lehet, de fel is kell venni a küzdelmet. a balesetelhárítás érdekében széleskörű és eredményes együttműködés alakult ki az illetékes állami főhatóságok, illetve az üzemek gazdasági vezetői és a szakszervezeti bizottságok között. valamennyi üzemben balesetelhárítási intézkedési tervet készítettek, s szigorúan ellenőrizték megtartását. bár még sok javítani való van - e téren, sokhelyütt már sikerült elérni, hogy a gépvezetéssel megbízott dolgozók balesetvédelmi oktatása ne csak formális legyen. egyik legközvetlenebb feladat az, hogy a jövőben se engedjenek senkit gépre ülni anélkül, hogy a szükséges balesetvédelmi tudnivalókat alaposan ismerné. nem lehet megengedni, hogy - az oktatást a dolgozónak csak egy formális nyilatkozata helyettesítse.

/folyt.köv./
8.40/a

- 11 -

bb 12. /13,5 százalékkal....1.folyt./-lm

a szakszervezeti bizottságok feladata, hogy minden mezőgazdasági üzemben kialakítsák a balesetelleni küzdelem társadalmi bázisát. teremtsenek olyan közhangulatot, amely lehetetlenné teszi, hogy bárki is feleltlen virtuskodásból, fegyelmeztetésből, vagy ittasságból eredően balesetet okozzon. jó kezdeményezés ilyen szempontból az, hogy brigádonként egy-egy balesetvédelmi felelőst választanak maguk közül a dolgozók. megbízzák azzal, hogy naponta, rendszeresen ellenőrizze a balesetvédelmi előírások megtartását, ne engedje gépre ülni azokat, akik ittasan érkeznek a munkahelyükre, stb. valamennyi Üzem gazdasági vezetőjének kötelessége tevékenységüket támogatni, illetve bejelentésekkel kapcsolatban azonnal intézkedni.

mindezek az intézkedések és kezdeményezések együttesen már meghozták szerény, de biztató eredményeket. az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva, ez év első felében, az összes balesetek száma 13,5 százalékkal, a halálos kimenetelű baleseteké pedig 4,7 százalékkal csökkent mezőgazdasági üzemeinkben. a balesetek elleni küzdelem társadalmi bázisának kiszélesítése pedig minden bizonnyal még további gyors és számottevő javulást hoz. a szakszervezet feladatul tűzte aktívái elé azt is, hogy ezeket a gyakorlatban bevált módszereket, az ezzel kapcsolatos tapasztalatokat átadják azoknak a termelőszövetkezeteknek, amelyekben a nagyfokú gépesítés miatt mindennapos problémát jelent a balesetek elleni küzdelem.

a társadalmi vonatkozások mellett fontos intézkedések is szolgálják a balesetelhárítás hatékonyságát. így többek között az illetékes állami szervek elrendelték, hogy a vontatókon a karbantartáson túlmenően is hetenként egyszer részletes műszaki ellenőrzést kell végezni, s az észlelt hibákat azonnal ki kell javítani. ez alkalommal elsősorban a biztonsági berendezéseket - a féket, a kormányt, a világítást, a hangjelző készülékeket, a gumibroncsokat, a pótkocsiknál a vonószerkezetet, a biztonsági láncot és a fékek állapotát - kell ellenőrizni./mti/

--

bb 15. gazdag programot készítettek szabolcsban az októberi muzeumi hónapra

vid fm/n-lm fm

1962. szeptember 14.

szabolcs-szatmár megyében is gazdag programmal készülnek az októberi muzeumi hónapra. nyíregyházán néprajzi vándorgyűlést, a megyei képzőművészeti kiállítást rendeznek. bemutatják továbbá a városi muzeum legújabb szerzeményeit, köztük az aranygyűjteményt. helytörténeti dolgozatok írására pályázatot hirdetnek s megalakítják a muzeum baráti körét. kiskvárdán előadásban ismertetik a vár és a község történetét, a nyírbátori muzeumbarátok köre tanulmányi kirándulást szervez a bátorligeti rezervátumba, a jégkorszakbeli rovar- és növénymaradványok megtekintésére./mti/

--

9.00/a

- 12 -

bb 13. a konkurencia is elismerte: a magyar geodéziai műszerek elérték a világszínvonalat - gyártmányaink nagy sikert arattak a tudományos körök bécsi nemzetközi találkozáján

i sz/tr-lm vg

1962. szeptember 14.

bécsben a közelmúltban zajlott le a 10. nemzetközi geodéziai kongresszus, amelyet nemzetközi műszerkiállítással is összekötöttek. a kiállításon ezúttal a metrimpex is résztvett és bemutatta a mom gyártmányu geodéziai műszercsalád mintegy 20 tagját. egyébként ez volt az első olyan alkalom, amikor a magyar műszerek a legtekintélyesebb szakmai körök ilyen nagyszámu képviselője elé kerültek, s közvetlenül összehasonlíthatták azokat más országok gyártmányával.

- a magyar geodéziai műszerek helytálltak e széleskörű versenyben - mondotta munkácsi sebestyén, a műszereket exportáló metrimpex vállalat főosztályvezetője, aki a kiállításon résztvett magyar kereskedelmi küldöttség vezetője volt. - a konkurencia több neves szakértője kijelentette: tudomásul kell vennünk, hogy a magyar műszerek elérték a világszínvonalat, sőt egyes készülékek a világon egyedülálló kiváló konstrukciók néhány fontosabb geodéziai műszer gyártásában és forgalombahozásában kooperáció létrehozását ajánlották az osztrák és más nyugati cégek.

- nagy sikert aratott többek között a mikorhullámu geodéziai távolságmérő, a finommechanikai vállalat gyártmánya, amelynek vásárlása iránt elsősorban az amerikai tudósok, de más szakértők is érdeklődtek. az ertel nyugat-német cég egyébként azt is közölte, hogy a brüsszeli világkiállításon nagydíjat nyert ni-b 1-es mérnöki szintezőtől évente rendszeresen nagyobb mennyiséget akar vásárolni, hogy ezzel kiegészítse saját gyártmányainak családját.

-kiállításunkon naponta 40-50 szakértőnek mutatta be dr. fiatovszky lajos, az általa szerkesztett koordinata teodolit mintapéldányát, amely a nemzetközi műszerbemutatón a külföldiek megállapítása szerint a „világszámot”, jelentette. a szakemberek egyébként míg meg nem bizonyosodtak róla elképzelhetetlennek tartották a műszer különleges képességeit. a készülék ugyanis 3 műszert egyesít magában, a tereppontok koordinatáit nemcsak beméri, hanem a számításokat is automatikusan elvégzi és kimutatja, úgyhogy a tereppontok koordinata különbségeit rögtön le lehet olvasni. más műszerekkel mindekezet csak bonyolult számítások után lehet megtudni.

- a bécsi kiállításon aratott siker igazolta, hogy ha egy üzemben jó a műszaki vezetés, egységes a szakember-gárda és jó az együttműködés a külkereskedelemmel, a gyártmányok viszonylag rövid idő alatt felzárkózhatnak a világszínvonalhoz, - s ez a magyar optikai műveknek már sikerült is./mti/

--

9.09/ a

- 13 -

bb 14. tető alá került az új kábelgyári óriáscsarnok - az ország legnagyobb tetőelemével fedték be az épületet

i sb/tm-lm ki

1962. szeptember 14.

a kábel- és sodronykötélgárban újfajta szerkezetű üzemszarnokot építenek a 21. építőipari vállalat dolgozó, mátrai gyula kossuth-díjas építész és pászti károly mérnök tervei alapján a helyszíni épületszerkezet-gyártás rendkívül fejlett fokát érték el. az országban, de még Európában sincs példa arra, hogy akkor tetőelemeket készítettek volna, mint ennél az építkezésnél. az alig hat centiméter vastag vasbetonrétegből kialakított óriáselemmel 226 négyzetméternyi területet, vagyis öt lakásnak megfelelő helyet fednek le egyszerre. nem kevésbé ritka dolog, hogy a darukkal helyére emelt vékony szerkezet a szokásos 10-12 helyett 34 méter hosszú távolságot hidal át.

az építők az első elemet 21 nap alatt készítették el, de a negyedik, ötödik után már sikerült annyira egyszerűsíteni a munkát, hogy a felére csökkentették a gyártás idejét. így most már a 30. óriáselemet, az utolsót is elhelyezték a 225 méter hosszú csarnok tetején. a nagy csarnok mellett két kisebb oldalhajót építenek, és november végéig ezek az üzemszarnok is tető alá kerülnek.

az új gyár részlegben ólom helyett alumíniumköpennyel burkolt és az eddigénél jobb minőségű földkábeleket készítenek. ezzel jelentősen bővítik majd a kábelek választékát és évente 3000-6000 tonna ólomot takarítanak meg./mti/

--

bb 16. szőrmés galléru gyermekkabátokat, gombolható bélésű téli és átmeneti kabátokat gyártanak zalaegerszegen

vid tr-lm ki

1962. szeptember 14.

a zalaegerszegi ruhagyár munkaszalagjain már hetek óta gyártják a téli gyermekruhákat. a gyár az idén - a kereskedelemmel kötött megállapodás értelmében - új gyermekruházati cikket, a szőrmés galléru leányka, bébi, bakfis és fiú kabátokkal jelentkezik. az év végéig körülbelül huszonöt ezer ilyen ruházati cikket szállít a kereskedelemnek. másik új gyártmánya a gombolható bélésű átmeneti és télikabát is hamarosan kapható lesz az üzletekben. ezt a férfi kabátot közvéleménykutatás alapján készítik. a megkérdezettek hetvenöt százaléka értett egyet a gombolható bélésű kabátok gyártásával. még ebben a hónapban több ezer kerül a ruházati szaküzletekbe.

a napokban mutatták be a gyár saját tervezésű tavaszi fiú ruha modelljeit a divattanácsnak. a bemutatott 31 modellt elfogadták./mti/

9.30/a

--
- 14 -

bb 17. kiállítás a bányászélet emlékeiből borsodnádasdon

vid gg-lm szf

1962. szeptember 14.

érdekes kiállítás nyílt borsodnádasdon a bányászélet emlékeiből a helyi honismereti szakkör rendezésében. a kiállítás a bányászok régi és mai életét mutatja be. ötven, - száz év előtti számszámok, geológiai atlaszok és bányászati műszaki leírások között különösen érdekes egy 1820-ból származó bányász műszaki szótár. fényképek és írásos emlékek bizonyítják, hogyan harcoltak a bányászok a horthy rendszer idején az elnyomók ellen. a kiállítás alkalmából megjelent nemcsik pálnak, a borsodnádasdi honismereti kör vezetőjének bányászélet borsodnádasdon című százoldalas könyve. az értékes gyűjtés adatokkal mutatja be a borsodnádasdi bányászok múlt század első felétől napjainkig.

az érdekes kiállítás anyagát a tervek szerint miskolcon is bemutatják./mti/

--

bb 18. másfél század „tisza üzlet - rendes bolt”, baranyában

vid gg-lm ki

1962. szeptember 14.

a kereskedelem kulturáltságának javítására tavasszal indított „tisza üzlet - rendes bolt”, mozgalom népszerűvé vált baranyában. a megtartott előértékelés szerint a címlet másfél század kereskedelmi egység érdemelte ki azzal, hogy helyiségei, kirakatai tiszták, rendezettek, az egészségügyi követelményeknek minden tekintetben megfelelőek. a versenyben különösen a fiatal mecseki bányászváros komló és harkány tűnt ki. komlón nyolc üzlet, étterem, kisvendéglő került a jutalmazott legjobbak közé./mti/

--

bb 19. megnyitják a termelősövetkezeti vezetőképző iskolák, megkezdik a szövetkezeti elnökök felsőfokú technikai oktatását

i ie-lm ká

1962. szeptember 14.

szeptember első felében az ország négy helyén - zsámbékon, kőszegen, hódmezővásárhelyen és berettyóújfalun - nyílt termelősövetkezeti vezetőképző iskola. ezekben az intézményekben főként közép- vagy főiskolai végzettséggel nem rendelkező szövetkezeti elnökök, kisebb számban elnökhelyettesek, vezetőségi tagok és brigádvezetők tanulnak. tananyagukat, az egész mezőgazdasági termelés és a termelősövetkezeti gazdálkodás általános fejlődésének megfelelően, évről-évre korszerűsítik. az idén főként az üzemszervezési és a gépesítési tantárgyakat bővítették./folyt.köv./

9.40/a

- 15 -

bb 19. /megnyitak...folyt./-Lm

a négy iskolán az idén összesen 350 termelőszövetkezeti vezetőt képeznek, valamivel kevesebbet, mint tavaly. a csökkenés oka, hogy a vezető-képzés „hagyományos” módját fokozatosan korszerűbb, a növekvő szakmai igényeknek jobban megfelelő forma váltja fel. a zsámbéki vezető-képző iskola helyiségeinek egy részében most ősszel nyílt meg a felsőfoku üzembiztonsági technikum, az első intézmény Magyarországon, amely kifejezetten agrár-üzembiztonsági képzést nyújt. nappali tagozatán olyan érettségizett fiatalok tanulnak, akik az iskola elvégzése után beosztott szakemberként dolgoznak majd a termelőszövetkezetekben. a januárban megnyíló levelező-tagozat hallgatói azonban elsősorban szövetkezeti elnökök lesznek. a felső foku technikumon elsajátítják majd mindazokat az agrárközgazdasági, üzembiztonsági, üzembiztonsági, számviteli és egyéb ismereteket, amelyeket a korszerű mezőgazdasági nagyüzemek munkájának irányításában a legjobban hasznosíthatnak./mti/

-.-

bb 20. hét országba exportálják a szombathelyi hizott marhát

vid j-Lm ká

1962. szeptember 14.

vas megye legnagyobb mezőgazdasági üzeme, a több mint 11 és félezer holdas szombathelyi állami gazdaság évről-évre kiemelkedő eredményeket ér el a szarvasmarha hizlalásban. ebben az évben a tervek szerint 2500 marhát hizlalnak meg átlag 580-600 hízós súlyra, tehát mintegy másfélmillió húst állítanak elő. a gazdaság arról nevezetes, hogy az állatok 88 százalékát extrém minőségűre, 10-11 százalékát pedig első osztályúra hizlalják.

Vicis
a gazdaságban hizlalt magyar-tarka szarvasmarha világszerte kedvelt. a legtöbb szarvasmarhát a német szövetségi köztársaság, olaszország, és svájc vásárolja, de rendszeres vevő izrael, hollandia, görögország és csehszlovákia is. az idén már több mint 1900 hizott marhát küldtek ezekbe az országokba.

a gazdaságban augusztus hónapban a tervezettnél 64 fillérrel kevesebb költséggel állítottak elő egy kiló húst, s az eddigi eredmények alapján a hizlalásból az év végéig mintegy kétfélmillió forint tervén felüli nyereségre számíthatnak. a jó eredmények főleg annak köszönhetőek, hogy az állatgondozók elsajátították a hizlalás legjobb módszereit. valamennyien részt vesznek az évenként 4-5 hónapos tartó téli oktatásban, úgyhogy az évek során valóságos szarvasmarhahizlaló törzsgárda alakult ki./mti/

-.-

9.45/a

- 16 -

bb 21. szedőkocsi könnyíti a paprikaszüretet tápén
vid j-Lm ká

1962. szeptember 14.

a tápéi tisztatáj termelőszövetkezetben ötletes szerkezettel, szedőkocsival könnyítik meg a paprikaszüretet. a közös gazdaság patronáló üzeme, a szegedi vízügyi igazgatóság gépműhelyének segítségével 14 méter széles, három keréken futó kocsit készítettek, amelyet maulwurf traktor húz. harminc láda fér a kocsira, s a ládába szedik a kocsi után haladó dolgozók a termést. az erőgép a legkisebb, ugynevezett mászószövetkezzel halad, úgyhogy a szedők könnyen tudják követni. magát a kocsit mindössze egy ember kezeli, kormányozza, vigyáz arra, hogy a kerekek pontosan a paprikabokrok között haladjanak.

még csak három napja dolgozik az új gép, s annyit máris megállapíthattak, hogy a munkában résztvevő asszonyok teljesítménye háromszorosa a korábbinak, amikor vödörökbe, garabolyokba szedték a paprikát./mti/

-.-

bb 22. rajzos, képes tanácsadó könyv készül a kiskönyvtárak elhelyezésére

vid fm/n-Lm fm

1962. szeptember 14.

Lipták pál kossuth-díjas békés megyei könyvtár-vezető, festőművész - akinek tervei alapján több könyvtárat korszerűen és izléselesen átalakítottak - az országos könyvtártudományi és módszertani központ felkérésére a kiskönyvtárak elhelyezésére, berendezésére és díszítésére illusztrált tanácsadó könyvet ír. sok üzem, állami gazdaság, termelőszövetkezet, gépállomás és kisebb tanyaközpont, település szeretne ugyanis könyvtárat berendezni, vagy a már meglévő, de nem megfelelő helyen raktározott könyveit izléseletes környezetben elhelyezni, minél kevesebb költséggel. ehhez nyújt majd segítséget a készülő útmutató, amelyet a könyvtáros-festőművész rajzaival és az eddig felújított könyvtárak fényképeivel egészítenek ki./mti/

-.-

bb 24. a gte győri csoportja a gördülőanyagipar fejlesztéséért

vid gg-Lm szf

1962. szeptember 14.

a gépipari tudományos egyesület győri csoportjának tagjai több ülésen megtárgyalták a központi bizottság határozatát a gépipar helyzetéről és jövő feladatairól. határozatokat hoztak, hogy elsősorban a vasúti gördülőanyagipar helyzetére fordítják figyelmüket, mivel ennek egyik fellegvára győrtől van, a wilhelm pleck vagon- és gépgyárban. munkabizottságokban vizsgálják meg, hogy gördülőanyagiparunknak előreláthatólag milyen piaci lehetőségei lesznek 1980-ig. az összegyűjtött anyagot gyártmányfejlesztési célból feldolgozzák./mti/

9.55/a

- 17 -

bb 23. ötvennégy díj tulajdonosa: a jánoshalmi öntevékeny művészegyüttes

vid m/n-lm fm

1962. szeptember 14.

a bács megyei jánoshalma községben működik az ország egyik legrégebbi öntevékeny falusi művészegyüttese, amelyet még 1916-ban alakított meg Lovas Andor, a község akkori kántor-tanítója. az együttest - amely azóta megszakítás nélkül működik - ismerik és szeretik az egész Duna-Tisza közén.

a falusi művészegyüttest - 45 éves kiváló munkájáért - nemrég a szocialista kultúráért jelvényrel tüntették ki. a jánoshalmiaknak ez már az 54-ik kitüntetés, amelyet 1916 óta szereztek. az együttes a jubileum alkalmából kiskunsági táncokból, dalokból összeállított műsorával az őszi-téli hónapokban végigjárja a Duna-Tisza közét, városokat. /mti/

..-..

b b 25. növelték a gumibitumen gyártását a péti kőolajipari vállalatnál - bevált a gyakorlatban az új anyag

vid gg-lm ki

1962. szeptember 14.

a péti kőolajipari vállalatnál üzemszerűen gyártják a gumibitument, amely az elmúlt évben sikeresen vizsgázott a gyakorlatban. az új építési alapanyag onnan kapta nevét, hogy az utburkolásra használt bitumenféléhez kisebb mennyiségben őrölt gumiport kevernek, s ezzel növelik a megkeményedő anyag rugalmasságát. a külföldön elterjedt termék gyártását az idén megkésztették.

a hazai gumibitument sikerrel próbálták ki utépitkezéseknél. megállapították, hogy használatával majdnem kétszeresére nő az utak élettartama, mert a rugalmas kötőanyag terhelésnél is tökéletesen magabizárja az uttest köveit. előnye az is, hogy az ilyen uton a gépkocsik fékezési távolsága felére csökken. az érdekes tulajdonságokkal rendelkező gumibitument újabban sínpályák építésénél is felhasználják. a sínek alapjául szolgáló kötőanyag hézagait töltik ki vele s így sokkal rugalmasabb, ellenállóbb ágyazatot kapnak. a „gumi-pályát”, leginkább a városi villamosvasutaknak szánják a szakemberek, mert itt az állandó igénybevétel miatt eddig gyakran át kellett építeni a pályatesteket. /mti/

..-..

10.08/a

- 18 -

bb 26. az idén husz százalékkal többen tanulnak az ózdi kohászati üzemekben mint tavaly

vid gg szb ki

1962. szeptember 14.

az ózdi kohászati üzemek dolgozói körében évről-évre fokozódik a tanulási kedv. az új tanévben például husz százalékkal többen vesznek részt állami oktatásban, mint tavaly. különösen megnövekedett, csaknem hatszázra, a középiskolai, elsősorban a technikai tanulók száma. ötvenegyen egyetemen folytatják tanulmányaikat. így a technikum, gimnázium, egyetem esti levelező tagozatán, továbbá a dolgozók általános iskolájában csaknem ezer ózdi kohász tanul tovább az új tanévben. a dolgozók tanulási kedvét tükrözi, hogy az általános iskola esti tagozatán a múlt évben végzetek egyharmada, vagyis harminc kohászati dolgozó, folytatja tanulmányait technikumban, illetve gimnáziumban. /mti/

..-..

bb 27. terven felül tízezer sertést hizlalnak békés megye termelőszövetkezetei

vid j szb ká

1962. szeptember 14.

az év elején még úgy látszott, hogy békés megye takarmányhiánnyal küzdő termelőszövetkezetei nem teljesítik éves hizottsertés értékesítési tervüket. az állam abraktakarmánnyal sietett a rászoruló gazdaságok segítségére, s ez a támogatás jobb munkára sarkallta a termelőszövetkezeti vezetőket, tagokat egyaránt. a kongresszusi versenymozgalom egyik fő célkitűzése volt: lelkiismeretes gondozással emelni a napi súlygyarapodást, növelni az anyakocák fiatalítlagát. az együttes erőfeszítés eredményre vezetett. békés megye termelőszövetkezetei előreláthatóan mintegy 10.000 hizottsertést adnak terven felül a népgazdaságnak. az ebből származó bevétel jórészt pótolja a gabonatermesztésben jelentkező kiesést. /mti/

..-..

bb 28. vízlevezető csatornákból hétezer holdat öntöznek a karcagi termelőszövetkezetek

vid j szb ká

1962. szeptember 14.

a karcagi termelőszövetkezetek mintegy 37.000 holdas határa az alföld legaszályosabb területei közé tartozik. a csapadék mennyisége ez év nyarán sem érte el a 100 millimétert. a szövetkezeti gazdaságok ezért mesterséges uton vették fel a harcot a szárazság ellen. a város határát mintegy 25-30 kilométer hosszúságban átszelő vízlevezető csatornákat feltöltötték és ily módon 7000 hold nagyüzemi táblát öntöztek meg. a takarmányféléken kívül többszáz hold cukorrépa, zöldségféle és 1640 hold kukorica kapott rendszeres csapadékot. a november 7. termelőszövetkezet területén csaknem 600 hold kukorica termésátlagát növelték öntözéssel. egy-egy hold termése 8-10 mázsával lesz magasabb a szárazon termelnél. /mti/

..-..

10.15/a

- 19 -

bb 29. meggyorsítják a magasabb tápértékű élelmiszereket elő-
állító iparágak fejlesztését - megkétszereződik az egy főre jutó
konzerv fogyasztás - az eddig tervbe vettek kivül újabb kon-
zervgyár, hűtőház és baromfi-feldolgozó üzem épül az ötéves terv ide-
jén

i tó/n szb ki

1962. szeptember 14.

a második ötéves népgazdasági tervről szóló törvény előírja,
hogy az élelmiszeripar termelését 1961 és 1965 között 40-42 szá-
zalékkal kell növelni. már az ötéves terv törvény is kiemeli s
most a központi bizottság kongresszusi irányelvei határozottan
megállapítják, hogy az élelmiszeripar általános fejlesztésén be-
lül a táplálkozásélettel kapcsolatban kedvezőbb, magasabb tápértékű élel-
miszereket előállító iparágak termelését kell gyorsabb ütemben
fejlesztetni. az ötéves terv időszakában az évi egy főre jutó fo-
gyasztást huszból 45-ről 53.2 kilóra, tojásból 156-ról 200 darab-
ra, a tejfogyasztást pedig 148 literrel 200 literre emelkedik. a
cél eléréseért évenként körülbelül egymilliárd forintot költe-
nek az élelmiszeripar fejlesztésére. a második ötéves terv idősza-
kában több új élelmiszeripari gyár épül és igen lényeges a gépe-
sítés arányának növekedése is.

az élelmiszeripar egyes ágazatai jóval nagyobb mértékben fej-
lődnek az átlagosnál. elsősorban azok az iparágak, amelyek bioló-
giailag értékesebb élelmiszereket állítanak elő és készítményeik-
kel segítik a dolgozó háziasszonyok második műszakjának könnyíté-
sét is. egyik leggyorsabban fejlesztendő iparág a konzervipar,
amelynek fejlődésére jellemző, hogy teljes termelésének mennyisé-
ge 1960-ban 16.300 vagon volt, 1965-re pedig 41.000 vagon körül
lesz. az egy főre jutó konzervfogyasztás az 1960. évi 6 kilóról
1965-re körülbelül 12 kilóra emelkedik. megjegyzendő, hogy ma-
gyarországon 1928 és 1937 között átlag mindössze 0.76 kiló konzerv-
vet fogyasztott a lakosság. a fejlesztés ütemének megfelelően je-
lentős beruházási terveket valósítanak meg az ötéves terv idő-
szakában a konzerviparban. felépül az eredetileg tervezett békés-
csabai és nyíregyházi konzervgyár, amelyek egyenként 3.200 vagon
konzervet állítanak elő évenként. ezenkívül, az idén hozott hatá-
rozat alapján, 1964-ben, később kijelölendő helyen megkezdik újabb
6.000-8.000 vagon évi kapacitású konzervgyár építését is, amelyre
egyébként csak a következő ötéves tervben került volna sor.

a hűtőipar fejlesztésére ugyancsak az átlagosnál nagyobb mér-
tékű növekedés a jellemző. a hűtőipar az 1960. évi 232 millió fo-
rint helyett 1965-ben 480 millió forint értékű terméket állít majd
elő. ebben az időszakban a mélyhűtött, illetve gyorsfagyasztott
árúk mennyisége 1.200 vagonról 2.300 vagonra növekszik. már ebben
az ötéves tervben felépült a miskolci hűtőház. az idén üzembe lép
a békéscsabai új hűtőház is.

/folyt.köv./

10.25/a

- 20 -

Mk

bb 29. /meggyorsítják... 1. folyt./- szb

ezenkívül, az eddigi tervektől eltérően, már korábban, 1964-ben
hozzákezdnek új hűtőház építéséhez, amelyben évente körülbelül
500 vagon gyorsfagyasztott áru készül. meggyorsul a baromfiipar
fejlesztésének üteme is. az iparág 1965-ben az 1961. évi 2.100
vagon helyett 4.200 vagon vágott baromfit bocsát a bel- és a kül-
kereskedelem rendelkezésére. a műanyagtasakba csomagolt konyha-
kész és félkész termékek előállítására ennél is nagyobb mértékben
növekszik. a baromfiipari vállalatok nagyobb összeget fordítanak
bővítésre, gépesítésre és új feldolgozó üzem felépítését is meg-
kezdik 1964-ben. /mti/

--

bb 30. a lotto e heti nyerőszámai

sze-lm bs

1962. szeptember 14.

a sportfogadási és lottoigazgatóság tájékoztatása
szerint a 37. játékhetén a mezőgazdasági kiállítás szabad-
téri színpadán megtartott lottosorsoláson a következő nyerő-
számokat húzták ki:

1, 17, 23, 59, 65./mti/

--

bb 32. megjelent a piacon a győr-vidéki zamatos vajkörte

i n.j./j szb ká

1962. szeptember 14.

a nagyvásártelepre és a 9. kerületi, hámán kató téri piacra
pénteken 78 vagon és 83 tehergépkocsi áru érkezett, többek kö-
zött 24 vagon burgonya, 16 vagon zöldpaprika, 8 vagon paradicsom,
10 vagon káposztaféle és 16 vagon különféle gyümölcs és dinnye.

pénteken megjött a győr-vidéki zamatos vajkörte, fogyasztói
ára kilónként 2.60-3.20 forint. a rétesnekvaló almát kilónként
3.80, az ananászdinnyét 2.40, a turkesztáni és a togó-dinnyét 2,
a görög-dinnyét 1.70 forintért hozták forgalomba. az olasz kék
szilvát 4.40, a magvaválót 2.60-3.20, a csemege-szilvát 9, az étke-
zési borszilvát 7.40, az osztályozott őszibarackot 3.20-10.60 fo-
rintért árusították. /mti/

--

11.47/a

- 21 -

Mk

bb 31. tbc-szakorvosok háromnapos ankétja szegeden

vid j szb

1962. szeptember 14.

pénteken délelőtt a szegedi orvostudományi egyetem szemészeti klinikájának nagy előadótermében a korányi frigyos tbc- és tüdőgyógyász szakcsoport rendezésében kezdődött meg a tudón kívüli gümőkóros megbetegedésekkel foglalkozó orvosok 12. országos ankétja. a háromnapos tanácskozás több mint 200 részvevője között mintegy 30 külföldi, köztük szovjet, lengyel, bolgár, román, csehszlovák, ndk-beli, nszk-beli és svéd professzorok és kutatók is helyet foglalnak.

az ankétot dr. vilmon gyula egészségügyi miniszterhelyettes nyitotta meg, majd dr. michailovits lehel, a deszki tbc-szanatórium igazgató-főorvosa a vendéglátók nevében üdvözölte a megjelenteket. ezután dr. baráth irén, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete korányi frigyos tbc- és tüdőgyógyász szakcsoportjának elnöke ünnepélyesen adta át az 1962. évi korányi-émlékérmeket dr. sebők lorándnak, az orvostudományok kandidátusának, a fodor józsef állami tbc gyógyintézet igazgatójának, - dr. riskó tibornak, az orvostudományok kandidátusának, a fodor józsef állami tbc gyógyintézet helyettes igazgatójának és dr. görgényi-göttche oszkárnak, az orvostudományok doktorának, a szabadsághegyi állami gyermekszanatórium tudományos intézet igazgatójának.

a rövid ünnepség után megkezdődtek a tudományos előadások. három nap alatt több mint 100 neves szakember számolt be legújabb kutatásairól, a tudón kívüli tbc-s megbetegedések terén szerzett tapasztalatairól, a diagnosztikai és sebészeti kezelések eredményeiről.
/mti/

--

bb 33. az elmúlt öt év városfejlesztési eredményei és a közeli évek perspektívája salgótarjánban, kecskeméten, szegeden és zalegerszegen

ö vid fm/ szb fm

1962. szeptember 14

az elmúlt öt évben több vidéki városunk ért el kiemelkedő eredményeket a városfejlesztésben, és a közeli évek perspektívája is mutatja, hogy ezek mind nagyobb mértékben öltenek modern nagyvárosi arculatot.

/folyt.köv./

12.20/

- 2 2 -

bb 33. /az elmúlt öt év... 1. folyt./- szb

ezerlakásos új lakónegyed, nyolcemeletes szálloda, 565 ágyas kórház, művelődési palota, modern városközpont salgótarjánban

salgótarjánban, a régi vásártéren az elmúlt öt évben ezerlakásos új városrész született, amelynek utolsó 32 lakásos épületét a múlt év végén adták át rendeltetésének. ugyanebben az időszakban magánérőből több mint 300 családi ház épült. ennek megfelelően fejlesztették a kereskedelmi hálózatot, a közlekedést és a közvilágítást. most kezdték meg a modern városközpont kialakítását, a második ötéves terv salgótarjáni építkezéseit. a város legszebb épülete lesz az étteremmel, cukrászdával és bárral ellátott, nyolcemeletes, 300 személyes szálloda. dolgoznak már a kilencemeletes, 565 ágyas megyei kórház, valamint az új kenyérgyár építkezésén. rövidesen hozzákezdnek a salgótarjáni nyomda és sajtóház, továbbá a 18 millió forintba kerülő művelődési palota alapozásához. a megyei tanács háza mögötti domboldalon az idén befejezik a 220 lakásos lakótelep építését. az üvegyár szomszédságában rövidesen elkészül a szintes házak bontását, a napokban kezdték meg a pécskő-utcai régi földemelőnek. a következő három évben még több mint ezer lakás készül el salgótarjánban.

nagyszabású lakótelepépítkezés kecskeméten - 16000 személyes sportstadion, hangversenyterem, 46 oktatási intézmény a régi, parasztváros, -ban

kecskemét, a régi parasztváros fejlődése 1959-60-ban vett gyors ütemet. a főútcán az évszázdos földszintes lakóházak helyén ma már modern bérházsor áll. tavaly adták át rendeltetésének az új irodaházat, elkészült az emeletes tűzoltólaktanya, a külső területeken kertés villanegyed alakult ki. a belvárosban csaknem minden házat tatarozták. másfél éve nagyszabású építkezés kezdődött a volt rávágy-téren és környékén. itt 1965-ig 1008 lakásos városnegyedet létesítenek. az új városrészben máris több mint ezer személy lakik. a 8. pártkongresszus tiszteletére indított munkaverseny eredményeként előreláthatólag október végéig itt további 218 család foglalhatja el otthonát. az év végén az öregtemplom mellett nyílik meg a város egyik büszkesége: az ötemeletes, 103 szobás szálloda. az idén kezdték meg a város csatornahálózatának kiépítését, amire több mint 170 millió forintot költ az állam. az év végéig 53 utcában fejezik be a makadámút építését. nemrég négy újabb kutat kapcsoltak be a vízhálózatba, s ezzel a városban végleg megszűnt a vízhiány. sport- és kulturális célokra szintén sokat költött az utóbbi években a városi tanács. néhány héttel ezelőtt az alföld legszebb, 16.000 személyes sportstadionját adták át rendeltetésének kecskeméten.

/folyt.köv./

12.30/a

- 23 -

bb 33. /az elmúlt öt év... 2. folyt./- szb

felújították, korszerűsítették a katonai józsef színház épületét, hangversenytermet nyitottak, megkezdték a város 46-ik oktatási intézménye, a 12 tantermes ének-zenei általános iskola építését.

fejlődik, szépül szeged, a szabadtéri játékok városa, csongrád megye új székhelye - fejlesztik a munkáslakta peremkerületeket is

dél-magyarország legnagyobb városa, szeged is rohamosan fejlődött az elmúlt években, különösen a világhírű szabadtéri játékok 1959. évi felújítása óta. megszépültek a szegedi utcák és terek, a belvárosban és a sugárutak egy részén neonfényvel világítanak. csaknem százmillió forintot költöttek a lakóházak javítására, tatarozására, többmilliót pedig az utak felújítására. az elmúlt években új lakótömb épült a marx-tér környékén. számos „fogóház”, beépítettek, és emeletráépítéssel is sok új lakás létesült. ujszegeden, a gedói és a ságvári-telepi városrészekben magánházak százai készültek el. az ujszegedi tiszaparton gyors ütemben épül az odesszáról elnevezett új negyed, ahol még az idén 146 család kap otthont, s a következő években további 800 lakást adnak át. újabb épület-tömbökkel gyarapszik a város egyik legrégebbi része, az iskola-utca környéke is. szegednek, mint csongrád megye új székhelyének nagyvárosi arculatához tartozik még a megyei pártbizottság és a megyei tanács új modern épülete is. nagy gondot fordítanak a munkáslakta peremkerületek fejlesztésére is. új utakat építettek, új autóbuszjáratokat indítottak ezeken a helyeken. a „periférián”, nemrég két új üzletház készült el, s további négy most épül. 1959 óta három 8-8 tantermes általános iskola nyílt a külső városrészekben, s több oktatási intézményt bővítettek.

új lakótelepeket építettek, jelentősen fejlesztették az egészségügyi és kulturális intézmények hálózatát az iparosodó zalaegerszegi szegen

a mind jobban iparosodó zalaegerszeg is újabb lakónegyedekkel bővült az elmúlt öt évben: a 236 lakásos szövetkezeti lakótelep, valamint a város két helyén új családi házakból kialakult részekkel. ebből a szempontból is nagyjelentőségű a nagylengyeli kőolajtermelő vállalat „letelepődése”, amely dolgozóinak a város területén épített lakásokat. az elmúlt hetekben az első 36 lakásba már be is költöztek az olajmunkások. nagymértékben fejlődött a város egészségügyi hálózata is. három évvel ezelőtt felépült a megyei kórház 230 ágyas belgyógyászata, egy gyermekosztály, és néhány hét múlva nyílik meg a 300 ágyas tüdőbeteg gondozó. bővítették, korszerűsítették az sztk-rendelőintézetet. szaporodtak a kulturális intézmények is: az általános iskolai tantermek száma 16-tal emelkedett, ez év elején nyílt meg a hangversenyteremmel épített zeneiskola, felépült három óvoda, bővítették a közgazdasági technikumot. befejezés előtt áll a 10 tantermes, 800 személyes ipari tanuló iskola építkezése. /mti/

12.40/a

- 24 -

bb 34. a jövedelemező gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztés problémái a kertészet és szőlészet olvasóankétján

1962. szeptember 14.

t cs/gk szb ká

a mezőgazdasági muzeum román termében pénteken tartották a kertészet és szőlészet című lap olvasóankétját, amelyen a mezőgazdasági tudományos intézmények és a termelőüzemek szakemberei megvitatták a most már havonta kétszer megjelenő lap feladatát, ismeretterjesztő munkájának eredményeit, hiányosságait.

dr. molnár béla, a kertészeti kutató intézet igazgatója vitaíndító előadásában hangsúlyozta, hogy a kertészeti termelés fejlesztése az utóbbi években népgazdaságunk egyik központi kérdésévé vált, így a kertészet és szőlészetnek az eddiginél is nagyobb szerepe van a gyakorlati tapasztalatok gyors elterjesztésében. felhívta a figyelmet arra, hogy a már meglevő nagyüzemi árutermelő gyümölcsösök, szőlők és zöldségkertészetek mellett nagy szerepe van a kisparcellákban, szőlvényekben vagy házikertekben levő gyümölcsösök, szőlők és zöldségkertészetek kezelésének. jellemző például, hogy csöcsök és szőlők megfelelő kezelésének. jellemző például, hogy jelenleg az évente termő gyümölcsnek alig 50 százaléka exportminőségű, pedig az időszerű ápolási és főleg a növényvédelmi munkák jobb megszervezése révén ez az arány legalább 75-80 százalékra növelhető. a zöldségkertészetek - elsősorban a termés koraiságának szorgalmazásával, - 20-40 százalékkal fokozhatják jövedelmüket.

a vitaíndító előadást követően az ország legkiválóbb gyümölcs-, szőlő- és zöldségtermesztési szakemberei számoltak be tapasztalataikról. /mti/

..-

bb 35. elektromos gitárok készültek szegeden ■ szovjet megrendelésre

1962. szeptember 14.

vid gg szb ki

a szegedi hangszerkészítő vállalatnál szovjet megrendelésre elkészült az első sorozat ugynevezett gibson-rendszerű elektromos gitár. az ötven hangszerből álló szállítmányt a napokban indítják utnak a szovjetunióba. az új típusú zeneszerzők mintapéldányát is a vállalat műszaki dolgozója tervezte és készítette. lényege, hogy a jávorfa-vázba épített elektromos készülék a hangrezgéseket árammá alakítja, s így - rádióerősítő közbeiktatásával - tet-szés szerinti hangerővel játszhatnak a gitáron, kitűnően alkalmazható szólóban és zenekarban egyaránt.

az év végéig kétszázötven ilyen hangszert szállítanak a szovjetunióba. a különleges gitárok iránt más országokból is érdeklődnek, még az idén százat készítenek nyugati hangszerkereskedők megrendelésére is. /mti/

13.25/a 13.35

- 25 -

mo

bb.36. időjárásjelentés

tm/a

1962. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 14-én, pénteken 13 órakor:

a nappali felmelegedés erősödik

sarkvidéki származású levegő folytatva délfelé irányuló útját, ma reggelre dél-és kelet-európa nagy részét is elborította. romániában és kelet-európa több helyén nemcsak erős felhősödést, hanem esőt is okoz. európa többi részén száraz, változóan felhős, hűvös az idő. hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, az ország középső tájai felett egy keleti-nyugati irányban fekvő, mintegy száz kilométer széles tartós felhősáv alakult ki, amely egész nap folyamán árnyékban tartotta az alatta fekvő vidéket. az északi megyékben általában száraz maradt az idő, az ország többi részében azonban sokhelyen esett az eső. a dunántul déli felében és a tiszántul északi sarkában zivatarok voltak. a csapadék mennyisége a dunántulon általában 1-8, a balatontól délre fekvő vidéken 10-19, a duna-tisza közén már csak 1-5, a tiszántul déli felében 1-4 milliméter között volt az északiiban viszont általában nem haladta meg az egy millimétert. a nap az északi megyékben 2-7, a déliekben 3-9 órán át sütött. a hőmérséklet a nap folyamán a dunántulon 20-25, máshol általában 22-27, az északkeleti megyék néhány helyén 29 fokig emelkedett. ma hajnalban országsszerte 7-12, északkeleten azonban helyenként 2-6 fokig süllyedt. talajmenti fagy nem volt. ma délelőtt országsszerte napsütéses, hűvös idő alakult ki. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 20.7 fok volt, 3.6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 19 fok.

várható időjárás szombat estig: kevés felhő, száraz idő. ma változó irányú, mérsékelt szél. holnap a dunántulon és a duna-tisza közén mérsékelt déli szél. erős éjszakai lehülés, a völgyekben hajnali páráság. a nappali felmelegedés holnap kissé erősebb lesz, mint ma. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-9, északkeleten helyenként 4 fok alatt, néhány helyen gyenge talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérsékelt holnap 20-24 fok között.

a duna vízállása ma reggel 180 centiméter.
/mti/

--

14.00/a

- 26 -

PKK

bb 37. az állattenyésztés helyzetéről tárgyaltak a győr-sopron megyei tanács ülésén
vid j szb ká

1962. szeptember 14.

a győr-sopron megyei tanács pénteken ülést tartott, amelyen többek között megtárgyalták a termelőszövetkezetek 1962. évi gazdálkodását, a takarmánytermesztés és az állattenyésztés helyzetét.

dr. katona lajos, a vb. elnöke beszámolójában elmondotta, hogy ebben az évben tovább javult a megye közös gazdaságaiban az állatállomány minősége. a sertéseket 3 hónappal korábban hizlalják meg, mint 1-2 évvel ezelőtt. a tehének száma nem emelkedett, tejhozamuk azonban jelentősen növekedett. különösen jó eredményt értek el a termelőszövetkezetek a baromfinevelés területén: a tervezettnél jóval több baromfihúst adtak el az államnak. ezek az eredmények annál inkább figyelemre méltóak, mert a tél folyamán és a kora tavasszal jelentős abraktakarmány-hiánnyal küzdöttek a közös gazdaságok.

az idén lédus takarmányokból bőséges mennyiség áll a tsz-ek rendelkezésére, viszont nagy gondot okoz a szalastakarmány-hiány. ezért a megyei tanácsülés nagyfokú takarékoságra hívja fel az állattartók figyelmét. határozatot hoztak arra vonatkozóan is, hogy a kukoricaszár nagy részét tartósítják. /mti/

--

bb 39. erdőtüz a bükkben

vid j szb ká

1962. szeptember 14.

csütörtök este 6 óra tájban kigyulladt a keletbükk-i erdőgazdaság bányabükk-i erdészetéhez tartozó fenyőerdő. a diósgyőri várrom fölött, a homokbánya környékén telepített ~~20-22 éves~~ 20-22 éves erdei és feketefenyők fákként égtek.

az erdőtüzhöz azonnal kivonult a miskolci tűzoltóság, és mozgósították a honvédségi alakulatokat is a közvetlen miskolc határában, a lakótelepek közelében keletkezett erdőtüz megfékezésére. a kivonult honvédségi és tűzoltósági alakulatokat mintegy három és félórás erőfeszítéssel sikerült is megfékezni a tűz továbbterjedését. a keletkezett tüzfészket egész éjjeli munkával péntek reggelre semmisítették meg.

a becslések szerint mintegy 3-4 hektárnyi erdő égett el. a tűz okának kiderítésére a rendőrség vizsgálatot folytat. /mti/

--

14.25/a

- 27 -

PKK

bb 38. terítékre kerültek az első szarvasbikák a somogyi ősláp környékén

vid j szb ká

1962. szeptember 14.

az idei szarvasbőgésre hazánkba érkezett nyugatnémet vadászok közül ketten a somogyi ősláp környékén, a kaszópusztai erdőszelvényben cserkésznek. a vendégeknek pénteken hajnalban kedvezett a vadász-szerencse: egy 9.5 kilós, valamint egy 8 kiló 80 dekás, szép agancsot hordó bikát lőttek. a somogyi ősláp királyát egy 12 kilón felelő, aranyérmes agancsot hordozó bikát is sikerült becserkésznie az egyik erdőszelvényben. a ritka szép példány bizonyára nagy örömet okoz majd elejtőjének. /mti/

--

bb 40. új lakótelepet adtak át nyíregyházán

vid n szb ki

1962. szeptember 14.

új lakótelepet adtak át nyíregyházán, a bocskai utca és az inczédi-sor közötti részen.

az építkezést rövid idő alatt végezték el. ott, ahol 8 hónappal ezelőtt még szántóföld volt, most 2 emeletes lakóházak állnak. a 8 ház tömbben összesen 84 család jutott kétszobás, illetve kétszobás vagy garzon lakáshoz. jelenleg a lakótelep új üzletházainak építésén dolgoznak. a jövő év első felében a korszerű élelmiszer és zöldségbolt, valamint a cukrászda építését is befejezik. /mti/

--

bb 41. az ENSZ európai gazdasági bizottsága

tm szb vg

1962. szeptember 14.

kereskedelemfejlesztő bizottságának 11. ülészakára nyerges jános kereskedelmi főtanácsos vezetésével szeptember 14-én magyar delegáció utazott genf-be. az ülészakon, amelynek napirendjén a kelet-nyugati kereskedelem kérdései szerepelnek, foglalkoznak majd a nyugat-európai zárt gazdasági csoportosulások káros kihatásával is.

--

14.35/a

- 28 -

15.21
/mti/

bb 42. hétfőn kezdődik tihanyban az első hazai sugárkémiai tanácskozás - az új tudományág legkiválóbb külföldi képviselői az előadók között

t szf/tm szb vg

1962. szeptember 14.

nagy jelentőségű tudományos tanácskozást, sugárkémiai szimpóziumot rendez tihanyban szeptember 16-tól 20-ig a magyar kémikusok egyesülete és az országos atomenergia bizottság izotop-alkalmazási szakbizottsága a nehézipari minisztérium támogatásával a tanácskozás céljáról, jelentőségéről pénteken délelőtt dr. hardy gyula, a műanyagipari kutató intézet igazgatója tájékoztatta a sajtót a magyar kémikusok egyesületében.

amint elmondotta, a sugárkémia az atommagsugárzás és a röntgensugárzás vegyi hatásával foglalkozó új tudományág eredményeit ma már az iparban is fel lehet használni. leginkább a műanyagipar és a gumipar területén, de küszöbön áll hasznosítása a petrokémiában, valamint a növényvédőszergyártásban is. igen nagy horderejű a radioaktív sugarak sterilizáló hatásának ipari alkalmazása. külföldön például burgonyát csirátlanítanak radioaktív sugarakkal, anélkül, hogy a gumó ehetetlenné vagy az emberi szervezetre károsná válna. angliában sebészeti kötözőanyagokat és injekciós tüket vagonba rakva sterilizálnak radioaktív besugárzással.

hazánkban 1956 után kezdődött a sugárkémiai kutatás. gyors fejlődését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a magyar kutatók egész európa szakembereinek érdeklődését felkeltő tanácskozás megrendezésére képesek. eleinte szerény keretek között, néhány külföldi részvevővel akarták megrendezni a szimpóziumot, ám amikor híre terjedt, egymásután jelentkeztek a tudományág legnevesebb szakemberei előadások tartására. angliából hatan jönnek, köztük a. charlesby, a tudományág megalapítója. franciaországot 13 kutató képviseli, valamennyi a sorbonne egyetem fizikai tanszékének tanárai, előadói, az elhunyt joliot-curie volt tanítványai és munkatársai. itt lesz az nszk-beli a. henglein is, az első sugárkémiai törvényszerűségek felfedezője, a szovjetunió szintén többtagú küldöttséggel képviselteti magát, eljönnek ezen kívül csehszlovákia, az ndk, lengyelország, románia és a bécsi nemzetközi atomenergia ügynökség képviselői.

a vendégeket vasárnap ünnepélyesen fogadják tihanyban, az előadások hétfőn kezdődnek. körülbelül 40 külföldi és 10 hazai kutató tart előadást. a szimpózium után az interscience, a legnagyobb amerikai természettudományi kiadó vállalat angol nyelven könyvben jelenteti meg az előadásokat magyarországon. /mti/

14.55/ szb

15.20

/mti/

bb 44. 75 éves a máv. anyagvizsgáló intézete

kf/kf/m/vg

1962. szeptember 14.

a józsefvárosi pályaudvar csücskében tevékenykedik a máv egyik legfontosabb, a közönség által azonban alig ismert szerve, a máv. anyagvizsgáló intézet. laboratóriumaiban ellenőrzik, hogy a mozdony vagy a kocsitengely, az olaj, a szén, az acél, a színesfém megfelel-e a vasut felelőségteljes munkájához, használata mennyire gazdaságos, alkalmazása kielégíti-e a mai követelményeket. az intézet hetvenöt éve szolgálja a biztonságos, a kulturált közlekedést szigorú vizsgálataival. számos kísérletüket ma már eredményesen alkalmazzák a nagy üzem sok területén. valamennyi járműjavítóban bevezették például az ultrahangos vizsgálatot, amely évenként hatmillió forintot takarít meg a máv-nak. legfrissebb eredményük a mozdonyok javításánál a műanyagok használatának bevezetése, jelenleg 20-25 féle drága, fémalkatrészt helyettesítenek műanyaggal, amely nemcsak jobb hagyományos elődjénél, hanem évi többmillió forintos megtakarítással is jár.

az eredményesen munkálkodó intézet pénteken ünnepelte 75 éves fennállását, ez alkalomból tölgyes lajos a máv. szakosztályvezetője emlékezett meg a vasut legfőbb minőségellenőrző szervének történetéről, sikereiről. /mti/

...-

bb 43. külföldi disz doktorokat avat a 175 éves állatorvostudományi főiskola - sajtótájékoztató a magyar állatorvos-képzés jubileuma alkalmából

1 e /m/ká

1962. szeptember 14.

a magyar állatorvos-képzés létrejöttének 175. évfordulója alkalmából szeptember 16. és 23. között ünnepeket és tudományos ülészeket rendeznek budapesten. a jubileum alkalmából pénteken délelőtt sajtótájékoztatót tartottak az állatorvostudományi főiskolán. a magyar állatorvos-képzés történetét és jelenlegi helyzetét, valamint az ünnepek programját b. kovács andrás, a főiskola igazgatóhelyettese ismertette.

az állatorvostudományi főiskola elődje 1787-ben alakult meg a pesti orvosi fakultáson, állatgyógyászati tanszék néven. 1850-ben vált önálló intézménnyé, s 30 évvel később költözött a főiskola mai épületébe. a múlt század végén kezdődött a magyar állatorvostudomány fellendülése, s néhány évtized alatt olyan eredményeket produkált, amelyek európa-szerte elismertté tették a magyar állatorvostudományt. az állatorvostudományi főiskola tehát mind tudományos, mind oktatási téren sok értékes hagyományra támaszkodhat. /folyt.köv./

15,40 /m

- 30 -

KK

bb 43. /külföldi ... 1. foly./ m

az új feladatok részben a tudomány általános haladásából. de még inkább a magyar mezőgazdaság gyökeres szerkezeti átalakulásából adódnak. a magyar állatorvos-tudomány, hőskorában, csaknem valamennyi szélesebb körben pusztító fertőző állatbetegséget sikerült teljesen megszüntetni, vagy jelentősen visszaszorítani. most az elsőrendű feladat már nem annyira a gyógyítás, mint inkább a megelőzés, azaz olyan tartási és takarmányozási körülmények kialakítása, amelyek biztosítják az állatállomány egészségét és nagy termelőképességét. az ehhez szükséges tudományos ismeretek már régebben rendelkezésre álltak, gyakorlati alkalmazásukra azonban csak most a nagyüzemi gazdálkodás létrejöttével nyílt meg a lehetőség.

az állategészségügy új feladata, s a mezőgazdasági áruterelésben betöltött növekvő szerep új szemléletet és újabb ismereteket követel az állatorvosoktól. ezért a főiskolán az utóbbi években a „klasszikus”, tárgyak korszerűsítése mellett több új tantárgyat vezettek be: növénytermesztést, takarmányozást, üzemszervezést, agrárgazdaságtant és állathigiénit. ezek révén és a különböző üzemi gyakorlatok segítségével igyekeznek kialakítani a leendő állatorvosokban az egész mezőgazdasági nagyüzem és a korszerű állategészségügy összefüggéseit áttekinthető szemléletet. szakmai és szakigazgatási körökben foglalkoznak már azzal a gondolattal is, hogy mivel a hus-, tej- és tojástermelés színvonala igen nagymértékben az egészséges tartási és takarmányozási viszonyokon múlik-, az állatorvosok mind nagyobb mértékben lássanak el állattenyésztői feladatokat is. emellett szól néhány termelőszövetkezet eredményes tapasztalata, ahol már állatorvos tölti be a főállattenyésztői munkakört.

b. kovács andrás, befejezésül ismertette a jubileumi ünnepek programját. vasárnap délelőtt a főiskola egyetemi tanácsa ünnepi ülést tart a magyar tudományos akadémián. itt kerül sor kilenc professzor, közöttük öt külföldi tudós disz doktorrá avatására. a tudományos ülészek hétfőn kezdődik, a disz doktorok előadásaival, kedden pedig a hazai és külföldi állategészségügyi intézmények munkatársai számolnak be legújabb kutatási eredményeikről. az ünnepeken mintegy száz külföldi vendég vesz részt, akik a hét folyamán megtekintenek néhány hazai állategészségügyi és mezőgazdasági intézményt. a jubileumi hét szombaton állatorvos-bállaal fejeződik be. /mti/

...-

15,45 /m

- 31 -

KK

bb. 45. dr. Johannes Dieckmann látogatása - nagy érdeklődés a kiállított gépek iránt - szeptember 23-án adják át az országos mezőgazdasági kiállítás díjait

t so/gk/e ká

1962. szeptember 14.

pénteken meglátogatta a 64. országos mezőgazdasági kiállítást dr. Johannes Dieckmann, az ndk népi kamarájának elnöke, aki szabadsága egy részét hazánkban tölti. római sándornak, az országgyűlés elnökének és Vass Istvánnak, az országgyűlés alelnökének társaságában meglátogatott több pavilont. mikrobuszal körülutazta a vásárvárost, megtekintette a korszerű gépeket és a díjazott állatok felvonulását, valamint a nemzetközi Lovasverseny délutáni programját.

pénteken látogattak el a kiállításra a hazánkban tartózkodó mongol-magyar barátság termelőszövetkezet vezetői is. a mongol vendégek a 64. országos mezőgazdasági kiállítást Kossa István közlekedés- és postaügyi miniszter társaságában tekintették meg.

fokozódó érdeklődésről adtak hírt az agrotársulat vállalat kiállítási kirendeltségének munkatársai. naponta mintegy száz, termelőszövetkezetben és állami gazdaságban dolgozó gépészmérnök és más mezőgazdasági szakember kér részletes tájékoztatást. nagy sikere van a vállalat új prospektusainak, amelyekben szakosítva közlik az egyes területeken alkalmazásra kerülő új gépek leírását. a pénteki napon meglátogatták a tröszt pavilonját a Somogy megyei tanács gépészeti szakemberei, hogy tájékozódjanak a jövő évi gépvásárlási lehetőségekről. az agrotársulathoz érkezett kérések alapján a legnagyobb az érdeklődés az új szőlő- és gyümölcsfeldolgozó, valamint kukoricabetakarító gépek iránt. ezek elosztását a megyei agroker-vállalatok már befejezték. számos mezőgazdasági mérnök, termelőszövetkezeti vezető kér felvilágosítást az új kalász kombájnorról, a d 4 k és az ue 28-as magyar, valamint különböző külföldi traktorokról.

a földművelésügyi minisztérium kiállítási irodáján számosan érdeklődnek a növénytermesztési és az állattenyésztési nagydíjasokról. tájékoztatásul közölték, hogy a 64. országos mezőgazdasági kiállítás díjait a nyitvatartás utolsó napján, szeptember 23-án adják át. a szántóföldi növénytermesztésben három nagydíjat kapott a Sátorhely-bolyi állami gazdasági, méghozzá a kenyérgabona-, a cukorrépa-termesztésért és a lucernaszéna készítésért. a vértessácsi vörös október termelőszövetkezet az ősziárpa, a héki állami gazdaság a kukorica, az eleki Lenin termelőszövetkezet a rostkender-, a tiszánáni petőfi termelőszövetkezet pedig a lucernamag-termesztési eredményeivel nyert nagydíjat. /folyt.köv/

15,50 /m

- 32 -

kk

bb. 45. /dr. Johannes Dieckmann... folyt./e

az állattenyésztők közül nagydíjat nyert Holmann Istvánné, hűgyági termelőszövetkezeti tag szexfü nevű tehenével, tenyésztési nagydíjat a ceglédi vörös csillag termelőszövetkezet Kati nevű tehenével és tejtermelési nagydíjat a kalocsai Iszkra termelőszövetkezet Nuszi nevű tehenével. nagydíjat kapott a Sátorhely-bolyi állami gazdaság Fátyné nevű tenyész-üszőjéért, a csepregi állami gazdaság Jordán nevű tenyész-üszőjéért, a baki állami gazdaság Babona nevű ügetőkancájáért. tenyésztési nagydíjat kapott a debreceni Lótenyésztési Felügyelőség Debrecen nevű Nonius ménjéért. a sertés-tenyésztők közül nagydíjjal jutalmazták az Atkari Új Élet termelőszövetkezetet, s tenyésztési nagydíjjal a felsőbabádi, valamint Répcelaki állami gazdaságot. a juhászok közül a Pankotai állami gazdaság kapta a nagydíjat, a Taksonyi Rákóczi termelőszövetkezet pedig a tenyésztési nagydíjat. a baromfitenyésztők közül az Alagi állami gazdaság nyert nagydíjat fehér Leghorn állományával. a haltenyésztők nagydíját az Alsó-Somogy megyei halgazdaság szerezte meg egy- és háromnyaras pontyaival. /mti/

bb 50. vas megye egészségügyi helyzetéről tárgyalt a megyei tanács

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 14.

vas megye egészségügyi helyzetéről tanácskozott pénteki ülésén Szombathelyen a megyei tanács. az elhangzott tájékoztató szerint a vas megyei falvakban 87 körzeti orvos kezeli a járóbetegeket. a szakrendeléseken 66 százalékkal több biztosítottat látnak el, mint négy évvel ezelőtt. az ország egyik legnagyobb kórházában, a Szombathelyi Markusovszky kórházban jelentős tudományos munkát is végeznek. a Markusovszky Lajos emlékére kiírt pályázatokra 1958-61 között 174 munka érkezett. a megye orvosainak több mint fele szakorvosi képesítéssel rendelkezik. a vérellátó alközpont 26 szakintézményt lát el vérrel.

érdemeket szerzett Szombathely az ápolónőképzésben is. két szakiskolája az elmúlt négy évben 212 általános ápolónőt, 108 szülésznőt és 248 gyermekápolónőt készített elő hivatására.

a falvakat vándor-röntgen járja. a lakosság 95-96 százaléka megjelenik a szűréseken és e téren vas megye az országban az elsők közé tartozik. hasonlóan kedvező a gyermekorvosok helyzete. egyes gyermekbetegségek szinte megszűntek a megyében. a szülések 90 százaléka intézetben történik. felére csökkentették a falusi szülésznők számát, illetve házi betegápolóvá, orvosnővé képezték őket.

a tanácsülésen határozatot hoztak többek között arról, hogy elkészítik vas megye 20 éves egészségügyi fejlesztési tervét. intézkednek orvostovábbképző alközpont létesítéséről, szorgalmazzák az úgynevezett külközségi rendelők helyiségek építését. /mti/

15,55 /m

- 33 -

kk

bb 46. október 15-én kezdődik a jövő évi zöldség- és gyümölcsstermelési szerződések kötése - új, több évre szóló szerződési formát vezetnek be - 30.000 hajtatóágy befedéséhez elegendő műanyagfóliát kapnak a termelőszövetkezetek

t kz/gg/vl ká

1962. szeptember 14.

pénteken a földművelőszövetkezetek megyei értékesítő központjainak termelési osztályvezetői és főmezőgazdászai részvételével országos értekezleten vitatták meg a szövetkezetek országos felvásárló és értékesítő központjában a jövő évi szerződéses zöldség- gyümölcsstermeltetés szervezésével kapcsolatos feladatokat.

mint járomi lajos, a szövetkezeti központ igazgató helyettese a tanácskozáson bejelentette, zöldségfélékből az idei 101.102 holdról 107.450 holdra, burgonyából pedig 95.463 holdról 126.100 holdra emelkedik az a terület, amelynek a termésére az elmúlt évek gyakorlatában jól bevált rendszer keretében szerződést kötnek, különösen nagymérvű - kétezer, kétezernégy-száz, illetve ezerkétszáz hold - a terület növekedése a paradicsomnál, az uborkánál és a zöldbabnál. 1963-ban először termeltetnek szerződéses alapon sóskát.

az október 15-én kezdődő szerződéskötések lebonyolításakor ismét arra törekednek, hogy elkerüljék a terület elaprózódását. a tapasztalat szerint ugyanis mind a termelés, mind pedig a felvásárlás szempontjából lényegesen előnyösebb, ha a termelőszövetkezetek bizonyos mértékig specializálják kertészeti termelésüket. kevesebb számú növényre kötnek szerződést, de azokat nagy területen termelik, s egységes minőségben, nagy tételben értékesítik. termelésbiztonsági és gazdaságossági szempontok alakították ki azt az elvet, mely szerint a szerződéseket azokkal a közös gazdaságokkal kötik, amelyek jó talajadottságokkal, öntözési lehetőséggel, elegendő trágyával és melegágyi felszereléssel, valamint jó szakemberekkel rendelkeznek.

a termelés fejlesztése és biztonságának növelése érdekében az eddig ismert termelési szerződéseken túlmenően új, több évre szóló szerződési formát is bevezetnek. ez lényegében egy olyan keretszerződés lesz, amelyben a termelőszövetkezet vállalja, hogy a következő három évben bizonyos nagyságu területen meghatározott növényeket termel, s azok átadására évenként értékesítési szerződést köt. azok a közös gazdaságok, amelyek ilyen több évre szóló szerződést irnak alá a termelés fejlesztését szolgáló beruházások elosztásánál előnyben részesülnek. /folyt.köv./

16.-

- 34 -

16 30

[Handwritten signature]

bb 46. /október 15-én ... 1. folyt./ vl

termelőszövetkezeteink fejlődése, a magasabbszintű szervezettség lehetősége tükröződik a szerződéses feltételek néhány módosításában. az új szerződések már előírják többek között azt is, hogy a termés átadásának megkezdése előtt egy héttel a megyei értékesítő központnak és a termelőszövetkezetnek meg kell állapodnia az átadás-átvétel egész időnyre szóló napi ütemezésében, az átadás napja előtt 48 órával pedig részletes szállítási ütemtervet kell készíteniük, a szerződés e megállapodások meg nem tartása esetére kötbérezési lehetőséget biztosít mind a termelőnek, mind pedig a termeltetőnek. ez az intézkedés tervszerűbbé teszi a felvásárló kereskedelem munkáját, biztosítja az egyenletesebb elosztást, s ugyanakkor elejét veszi annak, hogy a leszedett, de kellő időben el nem szállított áru romlásával károsodás érje a termelőszövetkezetet. az elmúlt években sok vitára adott okot a termeltető és a termelők között a vetőmag-ellátás. a szerződések egy pontja éppen e viták megszüntetése érdekében kimondja: ha a termeltető a szerződésben feltüntetett fajtájú vetőmagot nem tudja szállítani, akkor erről köteles értesíteni a termelőszövetkezetet és ugyanakkor közölni vele azt is, hogy milyen azonos értékű vetőmagot tud a rendelkezésére bocsátani.

ez év tavaszán termelőszövetkezeteink 1200, egyenként 75 négyzetméter alapterületű hajtatóágy fedésére elegendő műanyag fóliát kaptak. használatát szerte az országban megkedvelték, s most már széleskörű gyakorlati tapasztalat szól amellett, hogy mind palántanevelésre, mind pedig zöldség-hajtatásra kiválóan alkalmas. a tavaszra éppen ezért lényegesen több, együttesen 30.000 hajtatóágy befedéséhez elegendő műanyag fóliát kapnak a szövetkezeti gazdaságok. /mti/

. - .

bb 47. százezerforintos főnyereményt fizettek ki győrtt

vid gg/vl ki

1962. szeptember 14.

pénteken reggel győrtt megkezdtek a második félévre ki-sorsolt békekölcsön-nyeremények kifizetését. délig csupán az országos takarékpénztár megyei fiókjában több mint 600 kötvényt váltottak be. ezek között volt az ötödik békekölcsön 2. osztályu 59.448 sorozatu 49 számú kötvénye, amely a százezerforintos főnyereményt nyerte. a kötvényt egy nyugdíjas üzemi munkásnő nyújtotta be. a kifizetett össze felerészét, nyomban takarékkönyvben helyezte el. /mti/

16.10

16 30

[Handwritten signature]

. - .

- 35 -

bb 48. a mahart őszi menetrendje

vl vg 1962. szeptember 14.

a mahart értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 17-től az őszi menetrendet lépteti életbe.

a budapestről mohácsra közlekedő hajó naponta, tehát vasárnap is, 12 órakor indul.

a budapestről 7 óra 30 -kor induló hajójárat naponta csak dömösig közlekedik és onnan 16 óra 25-kor indul vissza.

a budapestről 14 óra 30-kor induló hajójárat szombaton és munkaszüneti napokon dömösig közlekedik, ahonnan 3 óra 20 perckor indul vissza budapestre.

a budapest bem józsef térről 7 órakor esztergomba induló k. -jelzésű gyorshajójárat és az esztergom-visegrad-esztergom közötti járat, valamint az esztergomi sátajárat 16-án közlekedik utoljára.

dunakanyarban a kedden és szombaton közlekedő sétahajójárat szeptember 15-én közlekedik utoljára.

a budapest központi hajóállomásról munkaszüneti napokon 6 óra 30-kor induló járat dunaujvárosig közlekedik, ahonnan 15 óra 20 perckor indul vissza budapestre.

vác-esztergom között a hajójárat 16-án közlekedik utoljára.
/mti/

bb 52. kiállítás göcsej és hetés népművészetéről

vid fm/n/vl fm 1962. szeptember 14.

a zalaegerszegi göcseji múzeumban kiállítás nyílt két jellegzetes néprajzi tájegység, göcsej és hetés népművészetéről. bemutatják göcsej pásztorainak híres faragványait: pásztorbotokat, kürtöket, népi motívumokkal díszített dobozokat. a hetési népművészetet szőttesek, gazdagon díszített ruhák, továbbá a híres hetési gölöncsérség - fazekasmesterség - régi emlékei képviselik.
/mti/

16.15
16.45
16.45

- 36 -

bb 51. ötszáz orosz lányi bányász az általános iskola felnőtt tagozatának tanévnyitóján

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 14.

az orosz lányi tanács ötéves művelődéspolitikai terve szerint 1965-ig a dolgozók túlnyomó többsége elvégzi az általános iskola nyolc osztályát. a szénbánya-vállalatnál magasabb szintre emelik a szakmunkásképzést: főleg olyan bányászokat vesznek fel a tanfolyamokra, akik már megszerezték az általános iskolai végzettséget. ezért városszerte megnőtt az érdeklődés a tanulás iránt és a szénbányák ötszáz dolgozója jelentkezett az általános iskola esti és levelező tagozatára. a tanévnyitókat csütörtökön és pénteken tartották meg.

az orosz lányi szénbányák vállalat szakszervezeti bizottsága sokoldalúan segíti a dolgozók tanulását. a városi művelődési házban és két aknán konzultációkat szerveznek a műszakiak vezetésével. havonta tanácskoznak az osztályonként választott bizalmiakkal és félélvönként „szülői” értekezletre hívják meg az üzemek vezetőit, hogy a tanulást nehezítő akadályokat elhárítsák. az aknák is segítik tanuló dolgozóikat. a 19-es aknán csaknem minden műszaki és adminisztratív dolgozó részt vesz a tanulókörök vezetésében./mti/

bb 49. a kézműipari tröszt őszi-téli divatbemutatója

t re/gk vm vg

1962. szeptember 14.

a budapesti kézműipari tröszt őszi-téli kollekcióját pénteken mutatta be a gellért szállóban, az őszi-téli divatot az enyhén karcsúsított szabás, a csipőtől lefelé pedig a gloknis vonal jellemzi. a kosztüm minden alkalomra divatos, az átmeneti kabát egy-két centiméterrel hosszabb a szoknyánál. a télikabátok vállban szűkek és deréktól lefelé bővülnek. a kosztümök és kabátok bukléből vagy tweedből készülnek. az estélyi ruhák fémszállal átszőttek, de divatos a csipke is. a ruhákon kívül fehérneműeket is bemutatnak. a fehérneműek szabásvonala változatlan, az újdonságot a durább csipkedíszítés, a több fodor adja. a modelleket a haris közben lévő mintaboltban már árusítják. a szakmai bemutatón nyolcvan modellt láthatott a közönség./mti/

16.30

17.15
17.15

- 37 -

bb 53. a népművelési munka helyzetéről tárgyalt a szabolicszatzmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 14.

a szabolicszatzmár megyei tanács végrehajtó bizottsága pénteki ülésén a népművelési munka helyzetéről tárgyalt. a jelentés szerint az elmúlt években tervszerűbb, céltudatosabb lett a népművelési munka. a művelődésügyi szervek mind nagyobb mértékben biztosítják a kulturális tevékenység tárgyi feltételeit. tavaly kilenc művelődési otthont avattak, s az idén többek között tanyogmatolcson, kántorjánosiban, nyirbélteken, kálmánházán fejezik be a művelődési otthon építését. jelenleg több mint 180 ilyen intézmény működik a megyében, - összesen 101 rádióval, 54 televízióval és 100 diavetítógéppel. a termelészövetkezetek kulturális alapjukból támogatják a berendezések bővítését. a megye valamennyi községében van népkönyvtár. az utóbbi két évben 23 új mozi nyílt, s mindössze 10 községben nincs még rendszeres filmvetítés.

a most kezdődő évadban célul tűzték ki, hogy minél több felnőt - aki különféle okok miatt nem végezhetette el az általános iskolát - pótolja a mulasztást. ezenkívül ismeretterjesztő előadásokat, tanfolyamokat rendeznek s továbbfejlesztik a klubéletet a művelődési otthonokban. /mti/

- . -

bb 54. a takarékos gazdálkodásról és a gépipar támogatásáról tárgyalt az építők szakszervezetének központi vezetősége

t sb/tr vm ki

1962. szeptember 14.

az építő-fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége pénteken ülést tartott, amelyen az mszmp központi bizottsága kongresszusi irányelveinek alapján megtárgyalta a takarékos gazdálkodás feladatait. a tanácskozáson megjelent seregély aladár építésügyi miniszterhelyettes, varga jános, a vasas szakszervezet titkára, valamint az építésügyi minisztérium és a faipar több iparágának vezetője.

somoskői gábor, az építők szakszervezetének főtitkára számolt be a takarékosági feladatokról. többek között elmondotta, hogy a beruházástakarékossági mozgalom több mint 300 millió forintot adott vissza népgazdaságunknak egy év alatt. /folyt.köv./

16.40

17.15
Kk

- 38 -

bb 54. a takarékos.....1.folyt./vm

a tipustervek felhasználásának kiterjesztésével három hónap alatt csaknem 10 millió forint értékű megtakarítást ért el az ország. a megtakarítások lehetőségei azonban sokkal nagyobbak az eddigi sikereknél. különösen nagy tartalékot jelent az építési és építőanyaggyártási eljárások műszaki előírásainak szigorú valóra-váltása. az országban még kevés olyan építkezés van, ahol osztályozott kavicssal készítik a betont, pedig ezzel a módszerrel a cement 10-15 százalékát, tehát sokezer tonna értékes kötőanyagot takaríthatnánk meg. évente mintegy 10 millió forintot fizetünk rá arra, hogy a szükségesnél nagyobb szilárdságú anyagot használunk fel és milliókba kerül a rosszminőségű munka kijavítása is. ezért a szakszervezeti bizottságoknak sokkal többet kell tenni a szakoktatás és a műszaki propaganda fejlesztésére. ismertessék széleskörben a technológiai előírásokat, alakítsanak társadalmi bizottságokat a takarékosági teendők kidolgozására és a végrehajtás ellenőrzésére.

vajtai lajos, a szakszervezet termelési osztályának vezetője azokról az új teendőkről számolt be, amelyekkel az építő- és építőanyagipar jelentősen segítheti a gépipar fejlesztését, az mszmp központi bizottsága júniusi határozatának valóra-váltását. a vita alapján a szakszervezet központi vezetősége felhívással fordult a nagyipari üzemek építőihez, hogy a munka termelékenységének fokozásával csökkentsék a fontos beruházások építési idejét. a központi vezetőség szükségesnek tartja, hogy a finomkerámia ipar a gyártmányfejlesztéssel és a termékek minőségének jelentős javításával segítse a gépipart. a jövő év elején már meg kell kezdeni az üvegszálbetétes vágókorongok gyártását. új kerámiai anyagokat kell kikísérletezni a híradástechnika miniatürizálási feladatainak támogatására és jelentősen növelni kell a televíziós képcsőgyártás termelését, műszaki színvonalát.

az ülésen hozott határozatok alapján a finomkerámiai és építőipari vállalatok dolgozói termelési tanácskozásokon, aktív-értekezleteken tárgyalják meg a gépipar támogatásának feladatait és részletes intézkedési terveket dolgoznak ki. /mti/

16.45

17.15

Kk

- 39 -

bb 58. az önköltségcsökkentés a bányászati egyik legfontosabb soronlevő feladata - a szénbányászati trösztök vezetőinek tanácskozása pécssett

vid gg vm k1

1962. szeptember 14.

pénteken a pécsi szénbányászati tröszt kulturális termében tanácskozássra jöttek össze a szénbányászati trösztök vezetői.

az értekezleten haracska imre nehézipari miniszterhelyettes tájékoztatást adott az 1962-es év első felének munkájáról. a mennyiségi termelésről elmondotta, hogy azt kiegyensúlyozottan, jól teljesítették a trösztök, elmaradás csak egy-két bányánál volt. jól alakult a termelékenység is. a műszaki fejlesztés eredményeként a szén gépi jövesztésénél, a múlt évhez képest, negyven százalékos, a rakodásnál pedig tizenhat százalékos emelkedés mutatkozott. ez az eredmény jelentős, azonban nem elégséges. a múlt év vége óta 1353 méterrel növekedett az acéltámmal biztosított frontok hossza. a bányafa megtakarításban négy százalékos a javulás 1961-hez képest. hiányosság mutatkozik a vágathajtásnál, a tervezés és a végrehajtás területén egyaránt. itt a jövőben nagyobb tervszerűségekre kell törekedni.

az év hátralévő hónapjainak tennivalóiról szólva elmondotta, hogy a mennyiségi tervek teljesítése nem okoz különösebb gondot, nagy feladatot jelent azonban a különféle műszaki és gazdasági mutatók javítása, mint például az önköltség csökkentése, a frontmunkahossz előrehaladási sebességének növelése. meg kell tenni mindent azért is, hogy a szinte már hagyományossá vált utolsó negyedévi teljesítmény-visszaesés ne következzen be. fontos feladat, hogy a szénbányák pontosan, jól készítsék elő az 1963-as évet.

havrán istván, az országos bányaműszaki főfelügyelőség elnöke a szénbányák baleseti és biztonsági helyzetéről tartott előadást. hangsúlyozta, hogy az eddigiénél sokkal nagyobb műszaki és munkafegyelemre van szükség a balesetek megelőzésére.

tamási istván, a pécsi szénbányászati tröszt főmérnöke a bányagépesítés és a műszaki fejlesztés pécsi eredményeiről számolt be.

az előadásokat vita követte./mti/

- . -

17.50/gy

18¹³

- 40 -

NA

bb. 55. péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára

k fm/gy/bs

1962. szeptember 14.

pénteken visszaérkezett moszkvából, ahol résztvett a tudományos dolgozók nemzetközi szövetsége, a Lomonoszov-egyetem, a Lenin pedagógiai intézet, valamint a pedagógusok nemzetközi szakszervezeti szövetsége által rendezett nemzetközi pedagógus tanácskozáson./mti/

.-.

bb. 56. országszerte vetik az ősziakat - ipari munkások segítségével növelik a kettős műszakban dolgozó traktorok arányát

vid ö kz/gy/ká

1962. szeptember 14.

az őszi betakarítás, talajelőkészítés némileg késve indult, mert több helyen a kedvezőbb időjárásra várva halogatták a munkát, másutt pedig a szervezetlenség okozott késést. a legfrissebb jelentések szerint az utóbbi napokban megszünt a várakozás és szerte az országban megkezdődött az ősziak vetése.

az ország egyik legaszályosabb vidékén - csongrád megyében -, ahol több mint két hónapja nem volt már számottevő csapadék, a 40-50 centiméter mélyen szántó ekék is száraz rögöket forgatnak föl. az elmúlt évi tapasztalat azonban amellett szól, hogy azok a termelők járnak jól, akik a többletmunkát vállalva „porba is, elvetnek. legelőbb a szegedi járás közös gazdaságai fogtak munkához. ruzsán, mórakalmán és dócon az őszi takarmánykeverék és az őszi árpa mellett vetik már a homoki táj kenyérgabonáját, a rozst is. a szentesi járásban, helyenként, megkezdtek a buza vetését. a megyében összes 8 000 holdon került földbe az őszi takarmány- és kenyérgabona magja.

dolgoznak már a vetőgépek az átlagosnál hűvösebb éghajlatu, északi fekvésű nógrád megyében is. az elmúlt napokban még csak a biborhere, az őszi árpa és a rozs magját szórták a földbe, de pénteken már itt is hozzáláttak a kenyérgabona vetéséhez. heves megyében ez év őszén 76 000 hold kenyérgabonát, 12 000 hold őszi árpát és 5 000 - 6 000 hold őszi takarmánykeveréket kell elvetni. az őszi árpa magja ezideig 2 000 holdon, a rozs pedig 500 holdon került a földbe, a munka meggyorsítása érdekében erőfeszítéseket tesznek azért, hogy növeljék a kettős műszakban dolgozó szántótraktorok számát. az utóbbi napokban már az összes gépek 50 százaléka dolgozott ily módon, de a traktorvezetéshez értő ipari munkások bekapcsolódásával ez az arány már a közeljövőben 60-65 százalékra emelkedik.

17.35
18¹³
köv./

17.35

18¹³

akik

akik

- 41 -

bb. 56. országszerte vetik... 1. folyt./ gy

hasonló probléma, a traktoros hiány akadályozza a gyorsabb ütemű munkát vas megyében is, ahol a tervezett 100 000 holdnak még a felén sem végezték el a vetőszántást. a megye vezetői itt is az ipari munkásokhoz fordultak segítségért, s a traktorvezetéshez értő ipari dolgozók készségesen kapcsolódnak be a mezőgazdasági munkába.

sikerült megoldani a kettős műszak problémáját békés megyében, ahol már hosszabb idő óta ezer traktor szánt éjjel-nappal a szövetkezeti gazdaságok határában. ennek köszönhető, hogy itt már 63 000 holdon végeztek a vetőszántással, s még az erősen kötött talajokon is jóminőségű munkát végeztek. különösen nagy gondot fordítanak a kényesebb külföldi búzafajták vetőágyának előkészítésére. a már előre kijelölt táblákon többszörösen el-munkálják a talajt.

bács megyében több mint 1 200 gépet foglalkoztatnak talajmunkával. becslés szerint az őszi vetésre kijelölt területnek mintegy 35 százalékán csaknem 70 000 holdon, forgatták meg a talajt. különösen nehéz a munka a szinte kőkeményre száradt bácskai fekete földeken. itt napokig dolgoznak a simító és a gyűrűhengerek, amíg a felszaggatott rögöket el-munkálják.

baranyában, ahol eddig mintegy 40 000 holdon készítették elő vetésre a talajt, a tervezett terület 70 százalékán földben van a biborhere és a repce egyharmada. a pécsi járásban a tapasztalat szerint igen eredményesen alkalmazzák azt a módszert, amely szerint az őszi munkákkal leginkább elmaradt közös gazdaságokban 5-6 gépből álló brigádokat vonnak össze. ezek a gépcsoportok nemcsak gyorsabban dolgoznak, de sokkal egyszerűbb a géphibák javítása is.

a kettős műszak szervezésében leginkább elmaradt győr-sopron megyében az utóbbi napokban száz fölé emelkedett az éjjel-nappal dolgozó traktorok száma. ez természetesen még mindig nagyon kevés, de máris érezteti a jó hatását. péntekig ebben a megyében is mintegy 20 000 holdon végeztek a talaj-előkészítéssel, s megkezdték az őszi árpa vetését./mti/

17.45/gy

18¹⁵

KE

- 42 -

bb 59. gyermeksebészek konferenciája balatonfüreden

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 14.

a magyar orvosok sebészszakcsoportjának gyermeksebész szekciója pénteken kétnapos konferenciára ült össze balatonfüreden. a konferencián résztvevő lengyel, osztrák, angol és magyar orvosokat dr. strésszinger lajos, a gyermeksebész szekció elnöke köszöntötte, majd hat referátum hangzott el a csecsemő-és gyermekkori tumorok gyógyításának problémáiról.

a szakorvosok megállapították, hogy a gyógyítás módja az utóbbi években sokat fejlődött. jelenleg is a legfontosabbnak a daganatok korai felismerését tartják. a kezelés a korán elvégzett műtétekkel és röntgen-besugárzással bizonyult a legeredményesebbnek.

a kétnapos konferencián a daganatos megbetegedések gyógyításáról 27 előadás hangzik el, öt előadásban pedig a gyermeksebészet más kérdéseivel foglalkoznak./mti/

- . -

bb 60. végfalvy ottó fiatal festőművész kiállítása veszprémben

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 14.

végfalvy ottó fiatal fűzfői festőművész alkotásaiból pénteken kiállítás nyílt a képcsarnok vállalat veszprémi mintatermében. a művész balaton téma képein kívül kiállította a vegyipari üzemek életét megörökítő legsikerültebb műveit is./mti/

- . -

bb. 62. időjárásjelentés

tm/gy/bs

1962. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 14-én, pénteken 18 órakor:

a nappali felmelegedés erősödik

várható időjárás szombat estig: kevés felhő, száraz idő. mérsékelt, a duna-tisza közén és a dunántulon déli, máshol változó irányú szél. a nappali felmelegedés kissé fokozódik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-24 fok között./mti/

- . -

18.10/gy

18¹⁵

KE

- 43 -

bb. 61. magyar szerzők mai
bérlettulajdonos - fenntartó
a vigszínházban

t v/tm/gy/fm

a vigszínház vezetői
zoltán főrendező és címme
tájékoztatták a sajtó munk
az őszi-téli hónapok progr

a vigszínház művészei

71
Hidny:
sept. 14.
45. lep.

alkotásai - tizezer
knak - sajtótájékozt

1962. szeptember 14.

zgató, várkonyi
- pénteken
idei terveiről,

abot is próbál-
mutatót tartanak.

óból
di
er

ájú
éza,

ész:
náját.
ársból
laként
rista
bb
és rita,

peare
bot -
ecem-
dráma

ban az
k,
éget,
a foko-
ogy ér-
, nagy-
-két
mi
n kis
yüzem

bb 64. társadalmi ügyé.....1. folyó./m

vitaindító előadásában részletesen foglalkozott a természetvédelem
időszerű kérdéseivel, a hazafias népfront társadalmi aktivis-
táinak feladataival. hangoztatta, hogy az újraszervezett természet-
védelmi hivatal a nemrég alkotott törvényerejű rendelet értelmében
hatóságként működik és az eddigieknél sokkal szélesebb jogkörrel fel-
ruházva látja el feladatát. javasolta, hogy - a műemlékvédelem-
hez hasonlóan - a természetvédelem körét is szélesítsék ki és
a természetvédelmi területeken kívül számos területet nyilvánítsanak
, természetvédelmi jellegű, területté.

a tanácskozáson hangoztatták, hogy a jövőben számos intéz-
kedést tesznek a balatonvidéki természeti ritkaságok, mint például
a bazalt-hegyek védelme érdekében. a piramisalakú gulácsi hegyen már
elkezdtek a kőfejtő lebontását, s a tervek szerint 1964 végére
badacsonyban is megszüntetik a kőbányászást. a szakemberek elmondot-
ták, hogy a hazafias népfront társadalmi aktivistái már eddig is
sokat tettek a balatonvidéki természeti ritkaságok megvédéséért,
gondozásáért. a kirándulók kedvenc helyévé alakították a
balatonfüred melletti koloska völgyet; erdőmérnökök és termé-
szetbarátok összefogásával sétautakat építettek, foglalattal
telepítették be a sziklás hegyoldalt. ezenkívül megkezdték a nagy-
vázsonyi park rendezési tervének kidolgozását, a bazalt-hegyek
fásítását, a védett természeti területek rendbehozását és külön
munkacsoport látott hozzá a bakony természeti ritkaságainak fel-
kutatásához. a jelenlévők hangoztatták, hogy a természetvédelmet -
a hazafias népfront segítségével - társadalmi ügyé kell tenni.

a természetbarátok ugyancsak pénteken a keszthelyi helikon-
parkban ünnepélyesen felavatták herman ottó, a nagy magyar természet-
tudós emlékoszlopát./mti/

18⁴⁰
M

bb 67. kraszewski-émlékest a lengyel olvasóteremben

t fe/gk vm sr

1962. szeptember 14.

józsef ignacy kraszewski lengyel író születésének 150. évfordulója alkalmából pénteken emlékesetet rendeztek a lengyel olvasóteremben. dr. csapláros istván, a varsói egyetem docense „kraszewski és magyarország”, címmel előadást tartott. bevezetőben méltatta kraszewski irodalmi tevékenységét, aki a világirodalom egyik legtermékenyebb szerzője volt. több mint kétszáz társadalomkritikai és történeti regényben, hazafias érzéssel átíratott elbeszélésben, a walter scott-i romantikától a realizmus felé tört utat a lengyel prózairásnak. hazafias, demokratikus magatartása miatt 1830-32-ben börtönbe zárták, 1863-tól külföldre kényszerült. az előadó a továbbiakban ismertette, miként foglalt állást kraszewski publicisztikai munkájában az 1861-es magyar alkotmányos harc mellett. elsőként írt lengyelországban a magyar irodalom nagy alakjairól, ötvöséről, jókairól, a színvonalas előadás után több kulturális tárgyú filmet mutattak be./mti/

bb 65. külföldön élő magyar professzor előadása

t ms/gk vm sr

1962. szeptember 14.

dr. földes ferenc, a columbia egyetem anaesthesiológiai tanszékének professzora, akinek nevét az érzéstelenítés tudományágában elért eredményei világszerte ismertté tették, pénteken nagy érdeklődéssel várt előadásban számolt be az ugynevezett egyensúlyozott érzéstelenítés modern szemléletéről./mti/

bb 66. az ötödik nemzetközi negyedkori botanikai szimpozium

i ms/tr vm sr

1962. szeptember 14.

kielben és göttingenben 16 állam tudósainak részvételével zajlott le. magyarországot zólyomi bélint, az akadémia levelező tagja képviselte./mti/

19.10./m
1930

- 45 -

bb. 68. kádár jános látogatása a martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetben és a kertészeti kutató intézetben

La/gy/La

1962. szeptember 14.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fehér lajosnak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának és peiőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettesnek a társaságában pénteken felkereste a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézetét. a vendégeket gyenge károly, a fejer megyei pártbizottság titkára, és dr. rajki sándor, az intézet igazgatója fogadta.

délután a kertészeti kutató intézetbe és gazdaságába látogattak. itt szőke lajos, a 22. kerületi pártbizottság első titkára és dr. molnár béla, az intézet igazgatója fogadta a vendégeket.

kádár jános elismeréssel nyilatkozott a kutató intézetek és a gazdaságok munkájáról. /mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 65. sz. hír / külföldön élő magyar professzor.... / negyedik sorától a szöveg helyesen:

...előadásban számolt be az 1. számú sebészeti klinikán

az ugynevezett egyensúlyozott....

/mti/

..

- v é g e -

21,30 /m

-48-

2.12 2.12

mti hivatalos közlemények

1962. szeptember 14.

bb 57. az elnöki tanács ülése

k cz cm

1962. szeptember 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. megtárgyalta és elfogadta a felsőoktatási intézményekről szóló törvényerejű rendeletet, majd törvényerejű rendeletet hozott az utakról és módosította a közúti közlekedési szabálysértésekről szóló törvényerejű rendeletet.

az elnöki tanács megerősítette a magyar népköztársaság kormánya és az indiai köztársaság kormánya között kötött kulturális egyezményt.

az elnöki tanács dr. felkai dénes rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert rangjának érintetlenül hagyása mellett felmentette az ankarai követség vezetésére kapott megbízatása alól, s a követség vezetésével kutas imre rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert bizta meg.

az elnöki tanács ezután egyéb ügyeket tárgyalta.

x x x

a felsőoktatásra vonatkozó törvényerejű rendelet a felsőoktatási intézmények irányítására, szervezetére és működésére vonatkozó alapvető fontosságú kérdéseket szabályozza. a felsőoktatási intézmények szervezetéről és működéséről korábban megjelent törvények, törvényerejű rendeletek hatályon kívül helyezésével e törvényerejű rendelet egységbe foglalja mindazokat a kérdéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a felsőoktatási intézmények az oktatási reform megkövetelte feladatokat eredményesen teljesíthessék.

a törvényerejű rendelet megállapítja, a felsőoktatási intézmények szervezeti felépítését. új vonása, hogy az egyetemek valamint az egyetemi jellegű főiskolák vezetője a rektor lesz; a főiskola, a felsőfoku technikum valamint a felsőfoku intézet vezetője az igazgató.

/folyt.köv./

az elnöki tanács úgy határozott, hogy elfogadja a burundi királyság függetlenségi ünnepeire érkezett meghívást. az ünnepeken az elnöki tanács különleges megbízottjaként dr. kós péter rendkívüli és meghatalmazott nagykövet vesz részt.

16.56/gy

17.55

- 1 -

AK

/bb 57. az elnöki.....1.folyt./vm

az egyetem, az egyetemi jellegű főiskola rektorának és helyettesének, a kar dékánjának és helyettesének, valamint a főiskola igazgatójának és helyettesének megbízatása a jövőben 3 évre terjed. ez lehetőséget ad ahhoz, hogy a határozatlan idejű megbízások ne vonják el túl hosszú időre a tudományos munkától az egyetemi oktatókat. a megbízás azonban meghosszabbítható.

a törvényerejű rendelet meghatározza, hogy a felsőoktatási intézményekben folyó oktató- nevelőmunka kereteit a tanterv, az egyes tantárgyak keretében elsajátítandó tananyagot a program határozza meg. az oktatást a jóváhagyott tantervek és programok alapján kell folytatni. a felsőoktatási intézmények oktatóinak kötelessége a szakterületükhöz tartozó tudományág művelése, az országos és egyéb kutatási tervekből folyó feladatok ellátása.

a törvényerejű rendelet lehetőséget biztosít arra, hogy a tudományok doktori és kandidátusai, valamint kiváló gyakorlati szakemberek részére - az egyetem, illetőleg a főiskola tanácsának javaslatára - a felügyeletet gyakorló miniszter címzetes egyetemi /főiskolai/ tanár, illetőleg címzetes egyetemi /főiskolai/ docens címet adományozzon. a cím adományozása lehetőséget teremt ahhoz, hogy a tudományos élet kimagasló képviselői és kiváló gyakorlati szakemberek kapcsolódjanak be az egyetemi és főiskolai oktatómunkába.

a törvényerejű rendelet az 1961. évi harmadik törvény keretei között megváltoztatja néhány felsőoktatási intézmény jellegét, illetőleg elnevezését. így az erdőmérnöki főiskola mint két karral bíró erdészeti és faipari egyetem; az állatorvostudományi főiskola mint állatorvostudományi egyetem; a mezőgazdasági akadémiák mint egyetemi jellegű agrártudományi főiskolák, a pedagógiai főiskolák mint tanárképző főiskolák folytatják működésüket, a szegedi tudományegyetem elnevezése józsef attila tudományegyetem elnevezésre változik.

x x x

/folyt.köv./

17⁴⁵

HE

- 2 -

/bb 57. az elnöki.....2.folyt./vm

az utakról szóló törvényerejű rendelet és az annak végrehajtásáról szóló kormányrendelet népgazdaságunk és államigazgatási rendszerünk jelenlegi helyzetéből kiindulva megszabja az utúgyek továbbfejlesztésének főbb célkitűzéseit. az ország egységes úthálózatát a belső, valamint a nemzetközi közúti forgalom fokozott igényeinek kielégítése érdekében tovább kell fejleszteni. az egyre fokozódó gépjárműforgalom ugyanis mind jobban megköveteli az úthálózat korszerűsítését, átépítését, új utak építését.

a törvényerejű rendelet a közutak védelmében megszabja az utúgyi szervek kötelelességeit. kimondja, hogy a közutak rendeltetésüknek megfelelően mindenki szabadon használhatja, de fokozott lehetőséget biztosít arra, hogy a nagy értéket képviselő közutak gondatlan megrongálóival szemben kellően fel lehessen lépni: a közút rongálóját, illetőleg a közutat megrongáló jármű üzembentartóját az utúgyi hatóság az okozott kár megtérítésére kötelezheti, de ez nem mentesíti a büntetőjogi következmények alól.

a törvényerejű rendelet lehetővé teszi az államigazgatási szerv által utrongálási ügyekben hozott határozatnak bíróság előtti megtámadását, ezzel biztosítja az állampolgárok részére a legszélesebb jogorvoslati lehetőséget.

a törvényerejű rendelet tartalmazza az utak létesítésével, a forgalom részére történő megnyitásával, vagy megszüntetésével kapcsolatos szabályozást, amely szervesen kapcsolódik a beruházási, az építésügyi, illetőleg a közlekedésrendészeti szabályokhoz. a törvényerejű rendelet a munka törvénykönyvével összhangban lehetővé teszi, hogy közérőtt rendelkezjen ki, ha a közúton hóakadály vagy más természeti esemény akadályozza illetve veszélyezteti a forgalmat. a minisztertanács erre vonatkozó korábbi részletes határozata egyébként változatlanul hatályban marad.

az utakról szóló törvényerejű rendelet a szükséges átmeneti intézkedések biztosítása végett 1963. január hó 1. napján lép hatályba./mti/

- . -

- 3 -

HE



MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 150-100, 310-100
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. szeptember 15.

bb. 1. megjelent az „ifju zenebarát”, - a fiatal zenekedvelők új folyóirata

i fe/tm/gy/sr

1962. szeptember 15.

az ifjusági hangversenyévad küszöbén új folyóirat látott napvilágot. az országos filharmónia, amely az idén harmadszor nyitja meg az ifju zenebarátok klubjainak kapuit, a fiatal zenekedvelők régi vágyát teljesítette, amikor számukra „ifju zenebarát”, címmel lapot indított. a folyóirat első számában megjelent cikkek, képek, hírek és rajzok egy része a fiataloktól származik, s a jövőben is túlnyomórészt a gyermekek lesznek a lap „alkotói”. a lap célja, hogy közelebb hozza egymáshoz a fiatal zenebarátokat, akik az ország különböző részeiben tanulják a zenét./mti/

..

bb. 4. huszonöt vagon debreceni muskotályszilvát szedtek és csomagoltak hazánk legmagasabban fekvő gyümölcsösében

vid j/gy/ká

1962. szeptember 15.

nógrád megye legnagyobb és egyben az ország legmagasabban fekvő gyümölcstermelő gazdaságában, a magyarnándori állami gazdaságban most kezdték meg a fiatal telepítésű, több mint 850 holdnyi gyümölcsös termésének betakarítását. a meredek hegyhátakra telepített, fiatal gyümölcsösnek fele fordult eddig termőre. az összesen 320 holdnyi szilvásból 140 hold hozott termést. a híres debreceni muskotályszilva nemesített fajtája az idei rendkívül kedvezőtlen tavaszi és nyári időjárás ellenére első osztályú, export minőségű gyümölcsöt termelt. a gazdaságban 60 vagon szilvára számítottak, de a kertészbrigád legalább 70 vagonnal szed le. a hét végén már a huszonötödik vagon szilvát szedték és csomagolták szállításra. ugyanakkor a tizedik vagon debreceni muskotályt küldték exportra, a tizedik vagon szilvát angliába küldték.

rövidesen megkezdik az ugyancsak jó termést ígérő jonathán-kertekben az alma szedését./mti/

..

- 1 -